Ը՛ ՏԱՐԻ 2182 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 18 ԱՀԵԿԱՆ 4383 25 ԱՊՐԻԼ 1891 28 ՌԱՄԱԶԱՆ 1308 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ՂՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՅՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար՝ Տարեկան ղահեկան արծաթ ... 150
» » Վեցամսեայ ... 75
» » [illegible] ... 40
Օտար երկիրներ Տարեկան [illegible] ... 56
» » [illegible] ... 28
Ընտիր Թուղթի վրայ [illegible] Տարեկան Օսմ. Ոսկի 2
[illegible] Ղրշ. 50

Խմբագրութեան [illegible] նամակ կամ յօդուածներ ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԱՊՐԻԼ 25/7 ՄԱՅԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՔ

Եւրոպեան գործաւոր դասք երկու մեծ կուսակցութեան բաժնուեցան։ Անհամբերք իրենց գործաւորական տարեկան տօնը մայիս 1 ին տօնեցին ուրբաթ օր. աւելի կանոնապահք և չափաւորք այս կիւրակի տօնեցին, գործատերց և կառավարական իշխանութեանց հետ խնդիր չյարուցանելու համար։ Եւրոպիոյ մէջ ամենէն լաւ կազմակերպեալ գործաւորական մարմինք Անգլիոյ և Գերմանիոյ գործաւորական մարմինք են, ըստ վկայութեան նոյն իսկ Փարիզեան մամլոյն, և անգլիացի և գերման գործաւորք չափաւորութիւն, օրինապահութիւն և գործնական ոգի ցոյց տուին այն տօնն այս կիւրակի կատարելով, ինչպէս ծանուցուեցաւ երէկ։ Ֆրանսայի մէջ այսպէս չեղաւ։ Արդէն ծայրայեղ տարերք ի Ֆրանսա չատ չեն յարգեր կիւրակին, և նոյն ծայրայեղ տարերց աւարք և ընթացք անհաճոյ հետեւանքներ ևս արտադրեցին, զորս մանրամանել հարկ չէ։

Իսկ թէ այս գործաւորական արտայայտութիւնք պիտի նպաստե՞ն ժամանակիս տնտեսական և ընկերային մեծագոյն խնդրոց մին լուծելու, բոլորովին տարբեր հարց մ'է։ Գործաւորք կը խորհին սակայն թէ գործատերց հետ համաձայնելէն յառաջ նախ իրենց մէջ համաձայնութեան մը պէտք է յանգին, և այս ալ դեռ ևս իրագործելի չի կրնար համարուիլ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Անցեալ չաբթու անգլ. Երեսփ. Ժողովը վիճաբանեցաւ երեսփոխանի մը կողմէ առաջարկեալ ծրագրոյն վրայ, որով կը խնդրուի աւելի քան քսան տարւոյ վարձքով տուն մ'ունեցողին թոյլ տալ որ այն տունը կատարեալ սեփականութեամբ գնէ՝ դատական իշխանութեանց կողմէ նշանակեալ գնով մը։

Ցայտնի է թէ Անգլիոյ մէջ, մանաւանդ քաղաքաց մէջ, տան մը կամ շինուելիք գետնի մը սեփականութիւնը՝ դուն ուրեք կը ծախուի։ Կը ծախուի միայն տան կամ գետնին վարձակալութիւնը, սովորաբար 99 տարւոյ պայմանաժամով, և երբեմն մինչև 1,000 տարւոյ պայմանաժամով։ Այս վաճառմունք և գնմունք տեսակ մը երկարժամանակեայ վարձակալութիւն են լոկ։

Տունը կամ գետինը գնողը կրնայ կառուցանել ամեն կերպ շինութիւն, և կատարել ինչ փոփոխութիւն որ ուզէ։ Բայց պայմանաժամը լրանալուն պէս, 20 տարի, 50 տարի, 99 տարի, կամ 1,000 տարի, տունը կամ գետինը, կրած բոլոր փոփոխութեամբք, պարզապէս կը դառնայ անոնց որոց քով մնացած էր իրական սեփականութեան իրաւունքն։

Այս կերպիւ մեծաքանակ հարստութեանց տիրացած են անգլ. կարգ մը գերդաստանք, որոց նախնիք Լոնտոնի և ուրիշ գլխաւոր քաղաքներու մէջ այն ժամանակ մեծ արժէք չունեցող տուներ կամ գետիններ վաճառած էին 99 տարւոյ կամ աւելի երկարատեւ պայմանաժամով, և երբ պայմանաժամը լրացաւ, այն տեղեր բազմապատիկ աւելի արժէք ունեցող գետիններ կամ կալուածներ դարձած գտնուեցան, և իրենց յաջորդաց սեփականութիւն եղան պարզապէս։

Անգլ. Երեսփոխանք ուանք խնդրեցին փոփոխել հանրային չահուց վըսնասաբեր այս վիճակ, տնօրինելով որ եթէ վարձը 20 տարիէն աւելի երկարաձգուած է, գնորդը կարենայ գնել անոր կատարեալ սեփականութիւնն, և վերջնապէս նոյն տան տէր լինել։ Բայց Լորտ Սալզպըրիի Նախարարութիւնն հակառակ խօսեցաւ, և Ներքին գործոց Նախարար Պ. Մաթիուս առարկեց թէ այդպիսի առաջարկ մ'ըլնել Անգլիոյ մէջ օրինօք ճանչուած սեփականութեան իրաւանց բռնաբարում մ'է, և անմիջական հարկ մ'ալ չկայ որ արդարացնէ օրինական այսպիսի կարեւոր փոփոխում։

Ներկայացեալ առաջարկը մերժուեցաւ 168 քուէի դէմ 181 քուէով միայն, որ ըսել է 13 քուէի մեծամասնութեամբ միայն, որ մեծ բան չէ, և կը ցուցնէ թէ օր մը Երեսփ. Ժողովը պիտի ընդունի այս փոփոխում. բայց Լորտերու Ժողովը չատ աւելի պիտի դժկամակի, քանի որ մեծ կալուածատէր գերդաստանք ներկայացեալ են Լորտերու Ժողովոյն մէջ։

ՄՈԼԹՔԷ

Անգլ. Հանտէ Հանտէ-ից անուն ամսաթերթին տնօրէնը վերջերս նամակ մը գրած էր առ Մարեչալ Մոլթքէ (ինչպէս և ժամանակակից ուրիչ մեծ մարդերու), հարցունելով թէ «Ո՞ր են այն գրեանք որք ամենէն աւելի ազդեցին ձեր մտաց վրայ»։ Ահաւասիկ Մոլթքէի պատասխանը.

«Սիրելի Տէր,

«Սիրայօժար կը գոհացնեմ ձեր յայտնած բաղձանքն, և ձեզ կը ղրկեմ այն գրեանց ցուցակն որք կարծեմ թէ ամենէն աւելի ազդած են իմ վրայ։

«Այս առթիւ, ըսեմ նախ և առաջ թէ Հոմերոսի Իլիականը կարդացի երբ ինն տարեկան էի դեռ, — բնականաբար թարգմանութիւնը։

«Ձերդ անձնուէր

ՄՈԼԹՔԷ
Մարեչալ

Ցուցակ գրեանց

Աստուածաչունչ. — Հոմերոսի Իլիական. — Լիպրոխ Հրաչալիք Երկնից. — Լիպիկի Նամակներ երկրագործական տարրաբանութեան վրայ. — Քլաուզէվիցի Ցաղագս պատերազմի. — Շիլլեր. — Կեօթէ. — Շէքսփիր — Ռանքէ Սքոթ. — Թրայթչքէ, — Քարլայլի Պատմութիւնք։

Մոլթքէ այս նամակն իւր ձեռամբ գրած էր գերմաներէն. — Գրեանց ցանկը ֆրանսերէն էր։

*

Մոլթքէ ո՛չ միայն քաջ ռազմագէտ էր այլ և քաջ գրագէտ. իւր ուղեգրական և ռազմագիտական գրուածոց լեզուն մեծապէս գնահատուած է ո՛չ միայն գերմաներէն բնագրին այլև ֆրանսերէն, անգլիերէն և ուրիշ լեզուներով թարգմանութեանց վրայ։ Իւր ոճ իւր հանճարին որոշիչ յատկանիշները կը ներկայացնէ, կտրուկ, պայծառ, համեստ, խոհուն և գործունեայ միանգամայն, արուեստի և բնութեան սիրահար։ Հազուագիւտ համեստութեամբ օժտեալ էր Մոլթքէ։ Հնոյն Հռոմայ շրջակայից քարտէսին հետ յարակից իւր ձեռագրերն յանձնելով առ Պ. տը Պօնսէն, որ զանոնք հրատարակելու թոյլտուութիւն կը խնդրէր, Մոլթքէ սա երեք պայմանները դրաւ.

«Նախ. — Ինչ որ անհաճոյ կը թուի ձեզ, ջնջեցէք ձեռագրացս մէջէն։

«Երկրորդ. — Ձեռագրացս մէջէն ինչ որ տեղափոխել արժան դատիք, առանց վարանման տեղափոխեցէք և դրէք ուր որ կ'ուզէք։

«Երրորդ. — Փոփոխեցէք ձեռագիրս և սրբագրեցէք ինչպէս որ յարմար դատիք։»

Ահաւասիկ գրագէտի համեստութիւն մը, զոր գրագէտներու վրայ տեսնել հազուադէպ է, և կրնանք իբրև օրինակ ներկայացնել լրագրաց ձեռագիր ղրկող հանճարներուն, որք ամենեւին իրաւունք չեն ճանչնար խմբագրութեանց՝ ո՛և է փոփոխում — մինչև իսկ ո՛և է հարկեցուցիչ բարեփոխում մուծանելու իրենց յանձնեալ ձեռագրաց մէջ։

*

Նոյն համեստութեամբ Մոլթքէ կը մերժէր կ'արհամարհէր գովասանքն, և Փարիզէ յաղթական վերադարձին, սա յիշատակելի խօսքը կ'արտասանէր.

«Ես իմ պարտքս միայն կատարեցի. կ'արհամարհեմ բոլոր այս սուտակասպասութիւնները, բոլոր այս չափազանց ներբողներն որք ինձ կ'ուղղուին։ Երբ կը լսեմ զանոնք, սա մտածումը կ'ունենամ. «Ի՞նչ պիտի լինէր եթէ յաջողութեամբ չպսակուէր մեր ձեռնարկ։ Ո՛չ ապաքէն այս ծայրայեղ և անտեղի գովեստք պիտի փոխուէին նոյնքան անտեղի քննադատութեանց և պարսաւանաց։»

Մոլթքէ յոռետես էր ամեն բանի մէջ։ Ամեն բանի գէշ կողմը կը խորհէր, իբրև տարրական պայման վերջնական յաջողութեան։ Իւր ներքին կենաց մէջ ևս նոյն ուղղութեան կը հետեւէր իւր միտք։ Իւր անգլիացի կին, որուն հետ ամենայն երջանկութեամբ իբր քառորդ դար ապրած էր, 1868ին մեռաւ ցնցղատապի (դիֆթէրի) հետեւանօք, զոր բարեգործական տօնավաճառի մը մէջ իւր աշխատութեան միջոցին ստացած էր։ Բոլոր քաղաքը սուգ բռնեց Մոլթքէի հետ։ Քաղաքացիք յիշելով Մոլթքէի ընտանեկան երջանկութիւնն, որոյ վրայ չատ մը պատմութիւնք կը զրուցէին, ևս առաւել կը սիրէին կը յարգէին զինք։ Ամերիկեան դեսպան և երեւելի պատմաբան Պ. Պանքրոֆտ ցաւակցութեան եկած լինելով, Մոլթքէ, քանի մը վայրկեան լուիկ մտախոհ մնալէ ետքն, ըսաւ.

«Աւելի աղէկ է որ այս դժբախտութիւն հիմա պատահեցաւ և ոչ ժամանակ մը ետքը։ Ֆրանսայի հետ պատերազմ մօտալուտ է. ինչ որ ալ լինի, պիտի ծագի ուշ կամ կանուխ։ Խորհեցէք անգամ մը որ եթէ պատերազմի բախտն աննպաստ լինի մեր զինուց, իւր երկրին թշուառութեանց ի տես զգալիք ցաւին զոհ պիտի երթար իմ կինս։ Ցուսահատութենէն պիտի մեռնէր։ Ո՛չ, ո՛չ, այնպիսի մահ մը աւելի գէշ պիտի ըլլար այն տեսեն։»

Ի ՌՈՒՍԻԱ

Ծարտարագէտ Լուցքի, զոր ռուս իշխանութիւնք Կ. Պոլսէ զրկած էին իբրև ոճրագործ, Փեթերսպուրկի բանտէն արձակուեցաւ, և այժմ կը գտնուի յՕրէլ իւր զաւակաց մօտ։ Անտի Պաքու պիտի երթայ, բայց ռուս ոստիկանութեան հսկողութեան տակ պիտի գտնուի։

Ի ՍԵՐՊԻԱ

Մետրոպոլիտ Միխայիլ կ'ըմպայ Պելկրատէ թէ Միլան թագաւորին մեկնումէն անմիջապէս ետքը, Խնամակալութիւնը, Նախարարութեան առաջարկութեամբ, հրամայեց Աղեքսանդր թագաւորին ուսմանց յայտագրոյն մէջ մուծանել ռուսական լեզուի ու գրագիտութեան ուսումներն ևս, որոց աւանդման ցայս վայր ընդդիմացած էր Միլան Ա., ռուսական ներշնչումներէ ըստ կարի զերծ և հեռի կացուցանելու համար իւր որդին, որուն գերմաներէն և ֆրանսերէն խնամով սովրեցնել կուտար սակայն։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ստորեւ կը դնենք բաղդատական ցուցակ մը, յորում ի մի ակնարկ կ'երեւին հանրային հարստութեան զանազան տարերաց հինգ տարւոյ միջոցին կրած փոփոխմունք.

Ի ՓԱՐԻԶ

	5 մայիս 1887	3 մայիս 1888	2 մայիս 1889	1 մայիս 1890	30 ապրիլ 1891
Տոկոս Ֆրանսայի Պանքայի (առ 100)	3 %	2½	3	3	3
Մասնաւոր զանձատան (առ 100)	2	2½	2	2½	2
3% Արժեթուղթ մշտնջենաւոր (առ 100)	80·20	82·12	87·40	89·40	94·80
3% Արժ. վճարելի	85·65	85·30	89·50	93·10	94·85
4½ Արժ.	108	105·70	105·35	105·87	105·90
Ցորենի կենդինարը (Ֆրանքով)	24·40	24·27	24·51	24·67	27·86
Ոսկւոյ սակը (առ հազար)	3½	4	2½	1	3
Ի ԼՈՆՏՈՆ. Զեղչ (առ 100)	2	2	2½	3	3½
Անգլ. Քօնսոլիտէ	102¾	99 13/16	98½	98	95⅝

1887 մայիս 5ին (Ն. Տ.), դրամի յոյժ աժան էր, Փարիզ քաղաքին հանած 40 միլիոն ֆր. ի պարտատոմսք մեծ յաջողութեամբ ստորագրուած էին, բայց հրապարակին վրայ գործերը սահմանափակ կը մնային։

1888 մայիս 3ին, Փարիզի հրապարակն, ինչպէս և օտար մեծ հրապարակներ չատ հաստատ վիճակ մը կը ցուցնէին (գիները վեր էին)։ Ի Լոնտոն հրապարակ հանուած էր եգիպտական նոր փոխառութիւնն, 2,333,000 անգլ. ոսկւոյ $4\frac{1}{2}$ % տոկոսաբեր։

1889 մայիս 2ին, ապրիլ ամսոյ գործողութեանց հաշուեխարդարութիւնը նախորդ հաշուեխարդարութենէն աւելի դժուար էր, Անգլիոյ Պանքայի զեղչի սակին իջնելուն հակառակ, թէև ֆրանսական հրապարակը չի հետեւիր անգլ. հրապարակին օրինակին, բայց գիները կը բարձրանան։

1890 մայիս 1ին, գործաւորական տօնն ամենուրեք ակնկալուածէն աւելի խաղաղ անցած լինելով, միտքերը կը հանդարտին, գործերը կը վերսկսին, և գիները կը զօրանան սեղանաւորական այլ և այլ հրապարակաց վրայ։ Այն տարի գործաւորական տօնի օրն այս տարուանէն չատ աւելի հանդարտիկ անցած էր։

1891 ապրիլ 30ին, օրուան եղելութիւնն է Փորթուկալի ծխախոտի Ռէժիի փոխառութեան յաջողութիւնը, զոր արդէն նշանակեցինք։ Սեղանաւորական այլ և այլ հրապարակաց վրայ գիներն հաստատ կը բռնուին։

*

Ընդծովեայ հեռագրաց ֆրանսական ընկերութիւնն այս չաբաթ օր ի հրապարակ կը հանէ 5% տոկոսաբեր 14,200 պարտատոմսեր 500 ֆր. նոց, որք տարին 25 ֆր. տոկոս կուտան հետեւապէս, որ մայիս և նոյմ. ամիսներուն կը վճարուի, վեց ամիսն անգամ մը։ Այս պարտատոմսք 500 ֆր. ով հատուցանելի են 30 տարիէն, վեցամսեայ վիճակահանութեամբ, 1892 մայիս 1 էն սկսեալ։ Ի հրապարակ հանման գինն է $487\frac{1}{2}$ ֆր., որ պիտի վճարուի ստորագրման պահուն 50 ֆր. տալով, 150 ֆր. բաշխման պահուն 150 ֆր. յունիս 15 ին և $137\frac{1}{2}$ ֆր. 1891 յուլիս 15 ին։ Բաշխման պահուն ամբողջովին վճարեալ պարտատոմսը՝ զեղչի միջոցաւ՝ 486 ֆր. 35 սանթիմ առնուած պիտի լինի գնորդին կողմէ։ Այն 14,200 պարտատոմսից արդիւնքը պիտի գործածուի աւարտելու 6,754 քիլօմէթր ընդծովեայ պարաններու հաստատումն, որ ընկերութեան բովանդակ գիծը կը կազմէ, և այս գիծ պիտի ամբողջացուի և չահագործութեան պիտի յանձնուի տարւոյս վախճանէն յառաջ։ Պարտատոմսք ի հրապարակ կը հանուին Քրէտիդ Էնտիւսդրիէլ, Սոսիէդէ Ժէնէրալ, Պանք տ'Էսքոնդ, Պանք Էնդէրնասիոնալ տը Փարի և Քրէտի Մոպիլիէ դրամատանց կողմէ ի Փարիզ։

ԱՐՄՏԵԱՑ ԳԻՆԸ

Ցայտնի է թէ աւելի քան մէկ ամիսէ ի վեր մեծ ոգեւորութիւն կը տիրէ արմտեաց հրապարակին վրայ։ Արմտիք չատ կը խնդրուին, և գիները վրայ դրին։ Ամեն երկրաց մէջ կ'աշխատուի հետզհետէ պակսող մթերքն ամբողջացնել։ Պերլինի սակարանին մէջ ցորենի գինը 12—15 մարքի բարձրացաւ, և հաճարի գինն հինգ մարքէն վեց մարքի։ Ի Լոնտոն ցորենի գինն անգլ. գրւին (քուօրթըր) 40 շիլինի ելաւ, և հաճարի և վարսակի վըրայ ևս 12-18 % բարձրացում կայ։

Այս բարձրացում ազդեց ռուսական հրապարակաց վրայ։ Յ'Օտեսա, օրինակի համար, հաճարի փութն 85 քափիք (կոպէկ) կը վճարուի, և լաւագոյն ցորենին փութը 1 րուպլ 10 քափիքէ մինչև 1 րուպլ 15 քափիք։

Ասոր պատճառը, կ'ըսէ Ռուսսքի Վէտոմոստի, օտար երկրաց մէջ մթերքներու սպառումն է։ Բայց 1890ի հունձքը լաւ եղաւ արեւմտեան Եւրոպիոյ մէջ. այնու հանդերձ Անգլիա, Գերմանիա, Ֆրանսա, Իտալիա և փոքր երկիրք դուրսէն արմտիք առին, և Անգլիա մանաւանդ մեծաքանակ։ Շատ չըներ որ Միացեալ Նահանգները ցորենի մեծագոյն արտածիչն էին։ Բայց 1887էն ի վեր անոնց արտածութիւնը նուազեցաւ, և 1890ին, հնձոց անյաջողութեամբ, աւելի ևս պակսեցաւ։ Ռուսիա ևս վերջերս չատ բան չունէր վաճառելու, այնպէս որ 1890ին իւր արտածեալ արմտիք 400 միլիոն փութէ աւելի չեղան (մէկ փութ=13 քաշ), մինչ 1888ին 520 միլիոն էր։

1889 տարին ևս անյաջող արդիւնք տուած լինելով, պակասեալ մթերքը նախորդ տարւոյ բերքով լեցնելու հնարաւորութիւն չկայ։ Գետնախնձորի (փոթաթէս) հունձքն ևս միջինէն պակաս եղաւ։ Զարմանալի չէ ուրեմն որ գիները բարձրանան, մանաւանդ որ մինչև անցեալ աշնան և ձմրան վերջը գիներն անկեալ կը մնային տակաւին։

Եւրոպիոյ առաջիկայ հունձքն աննպաստ կը նկատուի, վերջին ձմրան արտակարգ խստութեան պատճառաւ յԱրեւմտեան Եւրոպա և ի հարաւ։ Ֆրանսայէ կը ծանուցուի թէ չատ մը գաւառներու մէջ ձմրան ցորեանք աւրուած են։ Ի Գերմանիա, ամառնային ցորեանք վնասուեցան մինչև վերջին ժամանակներս տիրող սաստիկ ցուրտէն, որ ցանքէն անմիջապէս ետքը չորցուց զանոնք։ Արեւելեան Բրուսիոյ հողագործք կ'ըսեն թէ իրենց բովանդակ հաճարը կորուսած են։ Անգլիոյ, Պելժիոյ և Հոլանտայի լուրերն աննպաստ են, վիճակ մը որ ոչ նուազ կը պատճառէ արդի նուազութիւն արմտեաց, բայց հողագործներուն գանգատներն ալ բառական ճշդութեամբ նկատելու չէ։ Անոնք առիթէն օգուտ քաղել կ'ուզեն, և արդէն անյաջող կացութիւն մը աւելի մութ գոյներով նկարելու մէջ ակներեւ չահ ունին, չահադէտ վաճառականներուն նման, որք իրենց ամբարեալ արմտիքն

— 1 —

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԿԻ ՏԸ ՄՕՊԱՍԱՆ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՊԷՍ ՀԶՕՐ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Ա

Ընդարձակ աշխատանոցը կը լուսաւորուէր ձեղունին բացուածքէն։ Ծաւի ու գեղափայլ լոյսի մեծ քառակուսի մըն էր այն, յստակ ծակ մը անհունապէս հեռաւոր երկնակապոյտի մը վրայ, ուր կ'անցնէին, երագ, թռչնոց հոյլեր։

Բայց անպաճոյճ ու սրահակապատ այդ բարձր սենեկին մէջ մտնելուն պէս, երկնքին զուարթ պայծառութիւնը կը նուազէր, կը մեղմանար, կերպասներուն վրայ կը ննջէր, դրան վարագոյրներուն մէջ կ'երթար մարիլ, հազիւ կը լուսաւորէր մթին անկիւններն ուր, միայն, ոսկի շըրջանակներն հուրերու պէս կը վառէին։ Խաղաղութիւնն ու քունը կարծես հոն բանտարկուած էին, խաղաղութիւնն արուեստագէտի տուներուն յորս մարդկային հոգին աշխատած է։ Այդ պատերուն մէջ ուր մտածութիւնը կը բնակի, ուր մտածութիւնը կը չարժի, կը սպառի բուռն ճիգերով, ամեն բան խոնջ, վաստակաբեկ կը թուի երբ նա հանդարտի։ Կեանքի այն ճգնաժամերէն ետքը, ամեն բան մեռած կ'երեւի, և ամեն բան կը հանգչի, կարասիները, կերպասները, կտաւներուն վրայ անաւարտ մնացած մեծ անձնաւորութիւնները, որպէս թէ ամբողջ բնակարանը տիրոջը յոգնութիւնը կրած, անոր հետ տքնած ըլլայ, միշտ վերսկսուած անոր պայքարին մասնակից ըլլալով՝ ամեն օր։

Ներկի, բեւեկնոյ խէժի և ծխախոտի տարտամ թմրեցուցիչ հոտ մը կը ծածանէր, գորգերուն և աթոռներուն մէջ մընացած, և ոչ մէկ աղմուկ կը վրդովէր ծանրադանդաղ լռութիւնը բայց եթէ լուսամուտին վրայէն անցնող ծիծեռնակներուն սուր ու կտրուկ ճիչերն և Բարիզի անվերջ ու աղօտ ժխորն որ տանիքներուն վրայէն կը լսուէր։ Ոչինչ կը չարժէր բաց ի կապոյտ ծուխի այն փոքր ամպէն որ դէպ ի ձեղունը կը բարձրանար ամեն անգամ որ Օլիվիէ Պէրթէն, բազմոցին վրայ ընկողմանած, սիկառէթին մուխն իր չըրթներէն դուրս կը փչէր յամրաբար։

Նայուածքն հեռաւոր երկինքին մէջ կորսուած, նոր նկարի մը նիւթը կը փնտռէր։ Ի՞նչ պիտի չինէր։ Ինք ալ չէր գիտէր։ Արդէն հաստատակամ և իր վրայ վստահ արուեստագէտ մը չէր, այլ խռովեալ միտք մը որուն անորոշ ներշնչումն անդադար կը վարանէր արուեստին բոլոր արտայայտութեանց միջեւ։ Հարուստ, անուանի, ամեն պատիւ վայելած, իր կենաց վախճանին մօտ՝ դեռ մնացած էր այն մարդն որ չգիտէր ճշդիւ ի՞նչ տեսլական ունեցած է իրեն նպատակակէտ։ Հռոմայ մըրցանակ առած, աւանդութեանց պաշտպանող և, ուրիշ այնչափ անձերէ ետքը, պատմութեան մեծ տեսարաններուն վերակենդանացուցիչ եղած էր. յետոյ, իր ձգտումն արդի ոգւոյն հպատակեցնելով, կենդանի մարդեր նկարած էր դասական յիշատակներով։ Խելացի, խանդավառ, յարափոփոխ երազով յամառ աշխատող, սիրահարած իր արուեստին զոր սքանչելապէս գիտէր, իր մտաց նրբութեան չնորհիւ, գործադրութեան (exécution) մեծ յատկութիւններ ստացած էր և տաղանդի մեծ դիւրաթեքութիւն մը որ մասամբ իր վարանումներէն յառաջ եկած էր և ամեն սեռերու մէջ իր ըրած փորձերէն։ Թերեւս ալ հասարակութեան յանկարծական սքանչացումն իր չնորհալից, վայելուչ և անթերի գործերուն համար, իր բնութեան վրայ ազդեցութիւն ըրած էր արգիլելով զայն ըլլալէ ինչ որ պիտի ըլլար եթէ ինքնիրեն ձգուէր։ Առաջին յաղթանակէն ի վեր, միշտ հաճելի ըլլալու տենչը զինքն յանգգայս կը վրդովէր, իր ուղղութիւնը գաղտնի կը փոխէր, իր համոզումները կը մեղմացնէր։ Արդէն հաճելի ըլլալու այդ տենչն իր վրայ կ'երեւէր ամեն ձեւի տակ և չատ նպաստած էր իր փառքին։

Իր վարմանց բարեչնորհութիւնն, իր կեանքին բոլոր սովորութիւններն, իր անձին վրայ տարած խնամքն, իր ուժ և ճարտարութիւն ունեցող, սուր և ձի գործածել գիտցող մարդու նախկին համբաւն իր յարաճուն հնչակին մէջ տեղ մը կը բռնէին։ Կլէօպատրէն, զինքը նշանաւոր ընող այն առաջին նկարէն ետքը, Բարիզ յանկարծ իրեն յարած, զինքն որդեգրած, իրեն մեծ ընդունելութիւն ըրած էր. և այն փայլուն աշխարհիկ արուեստագէտներէն մէկն եղած էր յանկարծ, որոնց կը հանդիպինք Պուլօնի անտառը, զորս սալոնները ձեռքէ ձեռք կը քաշեն, զորս Կաճառն իրենց երիտասարդ հասակէն իր ծոցը կ'ընդունի։ Իբրև յաղթական մտած էր հոն ամբողջ քաղաքին հաւանութեամբ։

Այսպէս բաղդն առաջնորդած էր իրեն մինչև ծերութեան մօտերը, միշտ զինքը չոյելով ու փայփայելով։

Արդ, այն աղուոր օդին ազդեցութեան տակ զոր դուրսը փթթած կը զգար, բանաստեղծական նիւթ մը կը փնտռէր։ Սիկառէթէն ու նախաճաչէն քիչ մը թըմրած, կը խորհէր, նայուածքն օդին մէջ թաղուած, երկնակապոյտին վրայ ուրուագծելով երագ դէմքեր, չնորհալից կիներ անտառին ծառուղիներէն մէկուն մէջ կամ փողոցի մը մայթին վրայ, սիրահարներ ջուրի մը եզրը, բոլոր այն կնահաճ քմանկարներն որք իր մտքին մէջ կը ծըփէին։ Մշտափոփոխ պատկերներն երկնքին վրայ կը նկարուէին, տարտամ ու չարժուն՝ իր աչքին երփնաւէտ ցնորատեսութեան (hallucination) մէջ. և ծիծեռնակներն որ արձակուած նետերու անընդհատ թռիչով մը միջոցը կը ցելուին՝ կարծես զանոնք ջնջել կ'ուզէին գրչի գիծերու պէս աւրելով զայնս։

Բա՛ն մը չէր գտներ։ Բոլոր այդ երեւցած կիներն՝ աղջիկները կամ քոյրերն էին անոնց որոնց ծնունդ տուած էր իր արուեստագէտի քմահաճոյքը, և դեռ աղօտ այն վախը, զոր տարիէ մը ի վեր կը կը սկսէր զգալ, թէ այլ ևս սպառած, իր նիւթերուն չրջանն ըրած, իր ներշնչումն հատցուցած էր, իր ամբողջ գործերն այսպէս աչքին առջեւ բերելով, նոր բան մը երազելու, անծանօթ մը գտնելու այս անկարողութիւնը տեսնելով աւելի կը ճշդուէր։

Ոտքի ելաւ մեղմիւ ու իր մէկդի ձըգած ծրագիրներն աչքէ անցուց, բան մը գտնելու համար որ իր մտքին մէջ գաղափար մը արթնցնէր։

Ծխախոտին մուխը միշտ փչելով, սկըսաւ թղթատել նախագիծները, ուրուանկարները, գծագրութիւնները զորս մեծ ու հին դարանի մը մէջ կը պահէր. յետոյ չուտով ձանձրացած պարապ տեղը փնտըռելէ, միտքը ծանր յոգնութեան մը տակ ընկճուած, նետեց իր սիկառէթը, հանրածանօթ եղանակ մը սուլեց, և գետինը ծռելով, աթոռի մը տակէն ծանր չմբրոց (haltére) մը հանեց։

Միւս ձեռքովը վեր առնելով ծածկոցն այն հայելւոյն որ կը ծառայէր իրեն դիրքերու ճշդութիւնը գտնելու, հեռանկարները ճշդրտելու, ճչմարտութիւնն ստուգելու, և անոր դիմացը կենալով, մարզանքներ ըրաւ ինքզինքը դիտելով։

Աշխատանոցներու մէջ անուանի եղած էր իր ուժին համար, յետոյ սալոններու մէջ իր գեղեցկութեան համար։ Հիմայ տարիքը կը ճնչէր իր վրայ, իր մարմինը կը ծանրացնէր։ Բարձրահասակ էր, լայն ուսերով, լեցուն կուրծքով, և հին ըմբիշներուն պէս միս կապած էր, թէև ամեն օր կը չարունակէր զինավարժութիւն ընել և ձի հեծնել։ Գլուխը միշտ նշանաւոր մնացած էր, առաջուան պէս գեղեցիկ, թէև տարբեր։ Ճերմակ, խիտ և կարճ մազերն աւելի կը վառէին իր սեւ աչքերն որք ծածկուած էին գորշ ու թաւ յօնքերով։ Իր առատ պեխերը, ծեր զինուորի պեխեր, գրեթէ թուխ մնացած էին և իր դէմքին արութեան և խրոխտութեան հազուագիւտ նկարագիր մը կուտային։

Հայելւոյն առջեւ կայնած, գարշապարները միացուցած, մարմինն ուղիղ, երկու ձուլածոյ գունդերը կանոնաւոր չարժումներով կը դարձնէր իր մկանուտ թեւին ծայրը, որուն հանդարտ և հզօր ճիգը կը գիտէր գոհ նայուածքով մը։

Բայց յանկարծ, հայելւոյն մէջ ուր ամբողջ աշխատանոցը կը ցոլանար, դրան վարագոյրին երերալը տեսաւ. յետոյ կնոջ գլուխ մը երեւցաւ, միայն գլուխ մը որ ներս կը նայէր։ Ձայն մը հարցուց իր ետեւէն.

— Հո՞ս էք։

— Ներկայ, պատասխանեց ետեւ դառնալով։ Ապա չմբրոցը գորգին վրայ նետելով, դէպ ի դուռը վազեց քիչ մը ըռնազբօսիկ ճապկութեամբ մը։

Կին մը ներս մտաւ, բաց գոյնով զգեստներ հագած։ Երբ իրարու ձեռք սեղմեցին,

— Հրահանգներ կ'ընէիք, ըսաւ կինը։

— Այո։

(Շարունակելի)

ստ կարելոյն սուղ ծախելու այս պատեհ առիթը ձեռքէ չեն փախցներ։

Թէեւ ի հարաւային Ռուսիա հունձքերն այս տարի լաւ չեն կ'ըսուի, բայց Միացեալ Նահանգաց մէջ հունձքերն աւելի յաջող կ'երեւին քան վերջին տարւոյ մէջ։ Արդէն այս օրերս տեղի ունեցաւ արմտեաց գնոյն մէջ զեղչում մը, և աւելին յուսալի է։ Հարկ է ուրեմն ուշի ուշով դիտել շահադիտաց խաղերն, և թող չտալ որ այս անխիղճ մարդիկ աղքատին լուծոյն վայրապար գրպանելու պատեհութիւն գտնեն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎ

Խառն Ժողովն ի նիստ գումարեցաւ երէկ Ղալաթիոյ խորհրդարանը. Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն ի պաշտօնէ ծանոյց ամենայն հայոց Վեհ. Հայրապետին՝ Տ. Տ. Մակար Ս. Կաթուղիկոսի հանգիստն ի Տէր և հաղորդեց այս մասին Ս. Էջմիածնի և Պատրիարքարանի միջեւ փոխանակեալ հեռագրերը։ Ժողովն իւր ցաւակցութիւնը յայտնելէ յետոյ առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, թէեւ հարկ դատեց նիստն անմիջապէս գադրեցնել, սակայն ըստ որում երկու կարեւորագոյն և էական խնդիրներ անմիջական տնօրէնութեան կը կարօտէին, պարտաւորեցաւ ուշադրութեան առնուլ զանոնք և կարեւոր տնօրէնութիւններն ընելէ յետոյ՝ ի նշան սգոյ գադրեցուց իւր նիստերը տասն և հինգօրեայ միջոցաւ, և որոշեց միանգամայն յառաջիկայ չորեքշաբթի օր Ազգային Ժողովն եւս գումարել հաղորդելու համար Վեհ. Հայրապետին վախճանումը։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, օրհնելով հոգելոյս Հայրապետին յիշատակը, հոգեհանգստեան աղօթք կարդաց, որու ժողովականք ունկնդրեցին յոտնկայս, և նիստը փակեց։

Ժողովն՝ Էսաեան Հարազատաց Ազն. Յովհաննէս և Մկրտիչ էֆէնտիներու և միանգամայն Բերայի եկեղեցական դասուն և Թաղական խորհրդոյ կողմէ ուղղեալ գրութիւններէ հասու եղաւ որ Էսաեան հարազատք ի վաղուց փափաք տածելով վերաշինել Բերայի Ս. Յարութեան խարխուլ մատուռն եւ Նարեկեան վարժարանն, այս անգամ հարկ եղած բանակցութիւնք և կարգադրութիւնք կատարուած են սոյն կրկին շինութեանց ձեռնարկելու համար, և ի ներկայութեան Բերայի Թաղական խորհրդոյ ատենապետ Վսեմ. Նուրեան էֆէնտիի, նկատողութեան առաւ նոյն կարգադրութիւններն և շինութեանց յատակագծերն, ընդունեց զայնս և հաստատեց, շնորհակալութիւն յայտնելով Էսաեան հարազատաց այս բարեգործութեան համար, և Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն պահպանիչ կարդալով օրհնեց զանոնք և անոնց բարեհամբաւ գերդաստանը։

Երեսփոխանաց բաշխման խնդրոյն առթիւ կարգեալ յանձնաժողովն իւր աշխատութիւնն աւարտած և տեղեկագրած ըլլալով, Ժողովն ուշադրութեան առաւ տեղեկագիրն և ընդունելով յանձնաժողովոյ սահմանած բաշխումն և անոր գործածութեան եղանակն, կատարեց Պոլսոյ 80 երեսփոխանաց բաշխումը թաղերու վրայ, համեմատութեամբ ընտրողաց թուոյն և ըստ այնմ որոշեց հարկ եղած հրահանգը տալ վիճակաւ և այլ պատահական պատճառներով պակասեալ երեսփոխանաց ընտրութեան համար։ Ժողովն այս առթիւ որոշեց նաեւ Յանձնաժողովոյ անդամոց շնորհակալութեան գիր ուղղել իրենց այն աշխատութեան համար, որով այս կարեւոր գործն ի կատար հանած էին փութով և ամենայն խնամօք։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
31ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

յԱզգ. Հիւանդանոցի Ս. Փրկիչ

(26 մայիս, կիւրակէ)

Ս. Փրկչի Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնս ներկայ յայտարարութեամբ կը փութայ ծանուցանել թէ՝ Ազգ. Սահմանադրութեան 31րդ տարեդարձի հանդիսին զանազան տնօրինութեանց և այլ պատրաստութեանց համար ըստ սովորութեան կարգադիր մասնախումբ մը կազմած է։

Սոյն Պատուարժան Մասնախումբն արդէն ձեռնարկած է ամէն միջոցներու ի կարգադրութիւն և ի վայելչութիւն յիշեալ ազգային հանդիսին։

Սոյն հանդիսին կերակրոյ տոմսերը կը վաճառուին ի գին մէկ արծաթ մէճիտ, Մասնախմբի անդամոց միջոցաւ և ի դրասենեակն Հոգաբարձութեան, Կ. Պոլիս, Մեծ-Նոր խան միջնայարկ թիւ 48, 49, 50։

Վաւերական չեն համարուիր այն տոմսերն որք չեն կրեր Հոգաբարձութեանս կնիքն։

Շոգեկառաց երթեւեկութեանց ժամերն և թէ այլ տնօրինութեանց վերաբերեալ տեղեկութիւնք պիտի ծանուցուին մանրամասնօրէն ի մօտոյ։

(Կնիք Հոգաբարձութեան)

Գոհութեամբ կը ծանուցանենք այս աւուր պաշտօնագրութեան շարքին մէջ, թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան շնորհել հայ բժշկաց դասուն ականաւոր և պատուաբեր անդամներէն Վսեմ. Տօքթ. Խորասանճեան էֆէնտիի։

Ֆրանսայի Բժշկական Շաբաթաթերթին (La Semaine Médicale) մէջ գոհունակութեամբ կը կարդանք Բարիզի բժշկական համալսարանին մէջ այս տարուան հայ ուսանողաց յառաջդիմութիւնն, որք իրենց երրորդ կարգի փայլուն քննութիւնն անցունելէ յետոյ՝ շահած են մրցման (concours) քննութիւնն եւս։ Ահաւասիկ այդ ուսանողաց անուանքն.

Պ. Գրիգոր Ճէլալեան
» Սարգիս Բալապէզեան
» Պետրոս Ղազարոսեան
» Գրիգոր Ցակորով

Յաւուր յառաջիկայ նոր կիւրակէի Մուրատեանց Գիր. Մելքիսեդեկ Սրբազան հանդերձեալ լինելով հանդիսաւորապէս Ս. Պատարագ մատուցանել ի հանգիստ հոգւոյ Պէզճեան անզուգական բարերարի և հիմնադրի Ս. Եկեղեցւոյ Թաղիս և երկսեռ վարժարանացս, և բանին կենաց քարոզութեամբն մխիթարել զժողովուրդն ի հոգի և ի միտ, կը ծանուցանենք զայս ի գիտութիւն բարեպաշտ ազգայնոց։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Գում-գաբուի դրսի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ

Ատենադպիր Գ. Հ. ԱՃԱՌԵԱՆ
Ատենապետ ՍՏԵՓԱՆ ՖՐԷՆԿԵԱՆ

Թիւրքեան, Համբարձումեան, Մալխասեան ընտանիքներն իւրեանց ջերմ շնորհակալիքը կը յայտնեն բոլոր իրենց բարեկամաց որք ներկայ գտնուելով երէկ վաղամեռիկն ՕՐԻՈՐԴ ՎԻԲԹՈՐԻԱ Բ. ԹԻՒՐՔԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան տխուր հանդիսին, ցաւակցութիւննին յայտնած էին։

25 ապրիլ 1891
Կէտիկ-փաշա

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Մանասթըրի Ֆիլորինա գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Շէքիպ էֆէնտի, նախկին նախագահ պատժական դատարանին Այտընի։

—

Պալաի աստիճան տրուեցաւ Վեհ. Սուլթանի երկրորդ սենեկապետ Վսեմ. Հաճի Ալի պէյի։

Իւլայի երկրորդ աստիճան՝ Ամասիոյ կառավարիչ Մեհմէտ Էմին էֆէնտիի, իբր վաղեմի պաշտօնատար։

Սանիյէ Միւթէմայիզի աստիճան՝ վաճառական Ահմէտ էֆէնտիի, նոր դրութեամբ մը Էրէյլիի հանքածուխերուն ի ծովեզր փոխադրութիւնը դիւրացնելուն համար։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Զմիւռնիոյ ոստիկանապետ Էմին էֆէնտիի, գողեր ձերբակալելու համար ի գործ դրած ջանքերուն ի վարձատրութիւն։

Սալիսէի աստիճան՝ Բոլուի գայմագամ Մուսթաֆա էֆէնտիի, ի վարձատրութիւն այն բարւոք ծառայութեանց, զորս մատուցած է Եփրատ գետոյն վրայ գտնուած կամուրջին նորոգութեան պահուն։

—

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ բժշկական վարժարանին դասախօս Վսեմ. Տօքթ. Խորասանճեան էֆէնտիի, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք ծառայութեանց։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Բէթիմոյի հրամանատար գնդապետ Սիւլէյման պէյի, ի վարձատրութիւն այն բարւոք ծառայութեանց, զորս մատուցած է Բէթիմօ գաւառի խարխուլ աշտարակներու նորոգման պահուն։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Կարնոյ Միւֆթի Ալի Ռանի էֆէնտիի, կայս. շնորհաց արժանի ըլլալուն համար։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Աթէնքի ու Պիրէոնի օսմանեան հիւպատոսարանին թարգման Նիքոլաիտիս էֆէնտիի, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք ծառայութեանց։

Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ արուեստագէտ և Ռուսիոյ ազնուական դերդաստանի մը պատկանող Տիկին Օլկա Տէլէյեաէֆի, որ իսլամութեան փառաց նկատմամբ մէկ քանի հեղինակութիւններ ըրած և զայնս մատուցած է Վեհ. Սուլթանին։

—

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

Վեհ. Սուլթանը, հեռագիր մը ուղղելով Յունաստանի Եօրկիոս թագաւորին, շնորհաւորած է նորա անուան տօնախմբութիւնը։ Եօրկիոս թագաւորն եւս հեռագրաւ շնորհակալութիւն յայտնած է առ Վեհ. Սուլթանն։

—

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Ոստիկանութեան նախարար Նազըմ պէյ երէկ իրիկուն կայս. պալատ գնաց և ստացաւ Վեհ. Սուլթանին հրամանները։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նախարարաց Խորհուրդն իւր երեկի նստին մէջ զբաղեցաւ ներքին գործերով և ինչ ինչ կարեւոր խնդիրներով, որոց մէկ քանիներուն համար պատրաստեալ տեղեկագիրք մատուցուեցան Վեհ. Սուլթանին։

Նախարարաց Խորհրդոյ նիստէն յետոյ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ու Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարը պահ մը խորհրդակցեցան։

ՄԱՆՐ ԴՐԱՄՆԵՐ

Այս աւուր Թագվիմ Վէգայիի մէջ հրատարակուած է հետեւեալ պաշտօնական ազդը.

Ըստ որոշման Նախարարաց Խորհրդոյ, որ վաւերացուած է կայս. Իրատէով, մանր դրամներու քանակութիւնը շատցնելու և ժողովրդեան գործառնութիւնները դիւրացնելու համար, Արքունի Փողերանոցը մանր դրամ պիտի վերածէ այն Մէճիտիյէներն զորս ժողովուրդը մինչեւ երկու ամսոյ մէջ տանի, ներկայացեալ դրամներու քանակութիւնը 2500 ղրուշէն վար և 10,000 ղրուշէն վեր չըլլալու պայմանաւ։

Արդ, ժողովրդեան կողմէ Փողերանոց յանձնուելիք Մէճիտիյէ դրամները կշռուելով իւրաքանչիւրը $7\frac{1}{2}$ հին տրամի հաշւով պիտի ընդունուին եւ պատրաստութեան ու այլ ծախքերը Ելմտական գանձուն պիտի վերաբերին։ Մէճիտիյէներու փոխարէն ղրուշի հաշւով հարիւրին քառասուն և հինգ մանր դրամ պիտի տրուի, հարիւրին քսանը երկու ղրուշնոց և քառասունը՝ մէկ ղրուշնոց։ Հետեւաբար կը ծանուցուի ամեն անոնց որք այդ փոխանակութիւնը կատարել կուզեն, յառաջիկայ մայիս մէկէն մինչեւ երկու ամիս դիմել Արքունի Փողերանոցը։

—

ԼԻԱԳԱԹԻ ՇՔԱԴՐԱՄ

Վեհ. Սուլթանն հրամայած է նոր շքադրամ մը հանել Լիագաթ Մէտալեասը անուամբ, որ իբրեւ վարձատրութիւն պիտի տրուի այն օսմանեան հպատակաց, որք Տէրութեան ծառայութեանց մէջ հաւատարմութիւն և քաջութիւն ցոյց կուտան։ Ահաւասիկ այդ կանոնագիրն, որ Նախարարաց Խորհրդոյ կողմէ քննուելէ յետոյ վաւերացուած է կայս. Իրատէով.

Յօդուած Ա.—Վեհ. Սուլթանը Լիագաթ Մէտալեասը անուն շքադրամ մը հաստատած է, վարձատրելու համար այն օսմանեան հպատակներն, որք յիշատակելի հաւատարմութիւն մը և քաջութիւն մը ցոյց կուտան, ինչպէս նաեւ քաջալերելու համար զայս։

Յօդ. Բ.—Այս շքադրամ երկու տեսակ է. առաջինը ոսկի, որ մէկ օսմանեան ոսկւոյ ծանրութիւնն ունի և Մէճիտիյէ դրամի քառորդէն քիչ մը մեծ է. իսկ երկրորդը արծաթ, որ Մէճիտիյէ դրամի քառորդին ծանրութիւնն ունի և անկից քիչ մը մեծ է։

Յօդ. Գ.—Այս շքադրամի մէկ կողմը քանդակուած է օսմանեան Թուղրան ու զինանշանն, իսկ միւս կողմը «հաւատարմութիւն ու քաջութիւն ցոյց տուողներու յատուկ Լիագաթի շքադրամ» խօսքն և շքադրամի հաստատութեան թուականը։

Յօդ. Դ.—Այս շքադրամ երբեմն ուղղակի Վեհ. Սուլթանին կողմէ և երբեմն ուրիշ միջոցաւ պիտի տրուի օսմանեան հպատակաց ամեն դասակարգին պատկանող այն անձանց, որք հաւատարմութիւն և քաջութիւն մը ցոյց կուտան։ Այս շքադրամ պիտի տրուի նաև այն անձանց զորս Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Բարձր. Շէյխ-Իւլ-Իսլամը, Բարձր. Սպարապետն և Ծովային գործոց Վսեմ. Նախարարը արժանի դատած և խնդիր մատուցած են։ Այս շքադրամ պիտի տրուի այն օտարականաց ևս որք կայս. կառավարութեան շահուց համար ծառայութիւններ կը մատուցանեն։

Յօդ. Ե.—Այս շքադրամ յորդւոց որդի եւս կրնայ ժառանգուիլ, սակայն զաւակներէն այն որ պայմանագրեալ ձիրքերն ունի, այդ շքադրամը գործածելու համար պէտք է արտօնուի կայս. կառավարութեան կողմէ։

Յօդ. Զ.—Այս շքադրամ կայս. Պերաթով կը տրուի, յորում պիտի նշանակուին շքադրամին արժանացող անձին անունը, մականունը, պաշտօնն և այն պատճառն, որով արժանացած է այդ շքադրամին։

Յօդ. Է.—Եթէ այս շքադրամն հարկ ըլլայ մեծ պատերազմի մը պահուն բազմաթիւ զինուորաց տալ, այսինքն եթէ հարկ եղած ծախքը հազար ոսկին անցնի, յայնժամ այդ ծախքն արտասովոր ելմտացոյցին մէջ անցուելով Ելմտական Նախարարութեան կողմէ պիտի վճարուի, իսկ ուրիշ ատեններ, Իմթիազի և Սէնայիի շքադրամներու ծախուց պէս՝ կայս. անձնական Գանձուն Նախարարութեան կողմէ պիտի վճարուի, երկու գանձերն միմեանց հետ հաշուակցելով։

25 Ռամազան 1308
22 Ապրիլ 1307

—

ԳՈՐՖՈՒ

Հաւաս կ'իմանայ թէ Գորֆուի մէջ հելլենացւոց և հրէից միջեւ ծագած ծանօթ դէպքին պատճառաւ տասն և ութ հրեայ ընտանիքներ Բրէնտիզա գացեր և օսմանեան կառավարութեան հովանաւորութեանը ներքեւ մտեր են։ Հրեաներէ ոմանք եւս Թըրիէսթէ փախեր են։

—

ՀԱՑԻ ԳԻՆԸ

Արմտեաց գինն իջած ըլլալով, Քաղաքապետ Վսեմ. Րըտվան փաշա, Ներքին գործոց Նախարարութեան խորհրդական Րէշիտ պէյ և Քաղաքապետութեան ժողովոյ Նախագահ Խալիլ էֆէնտի երէկ խորհրդակցութիւն մը ունեցան հացի գնոյն և թաղապետական այլ խնդրոց վրայ։

—

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Թագվիմ Վէգայիէն քաղուած)

Պետական Խորհրդոյ և Նախարարաց Խորհրդոյ մասնաժողովին որոշմամբ, որ վաւերացուցած է կայս. Իրատէով, Նահանգաց ու գաւառաց մէջ գտնուած Երկրագործական Դրամատան մասնաճիւղերուն նկատմամբ հետեւեալ կարգադրութիւնն եղած է որ իբրեւ փորձ գործադրութեան պիտի դրուի մինչեւ ներկայ ելմտական տարւոյ վերջը։ Ըստ այդ կարգադրութեան, նկատելով որ նահանգաց ու գաւառաց կեդրոններու մէջ գտնուած Երկրագործական Դրամատան մասնաճիւղերու պաշտօնէից ու տնօրէններու ամսաթոշակը խիստ քիչ է, թէ՛ պաշտօնէից օգնելու և թէ՛ սնտուկներու հասոյթից աւելնալուն համար որոշուած է իւրաքանչիւր մասնաճիւղի և սնտուկի փոխատուութեանց տոկոսէն ու արձանագրութեան տուրքէն սնտուկը մտած գումարին հարիւրին երեսունէն ծախքերը հանուելէ յետոյ մնացեալն եթէ 10,000 ղրուշէն աւելի չէ, կէսը՝ և եթէ աւելի է, այդ 10,000 ղրուշին կէսն ու յաւելեալ մասին մէկ չորրորդը առնուելով, նահանգաց ու գաւառաց կեդրոններու մէջ գտնուած սնտուկներու տնօրէններու ամսաթոշակն ի հաշիւ անցնելէ յետոյ, մնացեալ մասին մէկ տասներորդը տալ մասնաճիւղերու պաշտօնէից և մնացեալն ալ տնօրէններուն։ Գաւառակաց մէջ եւս մէկ տասներորդ ու մէկ չորրորդ մասէն գոյացեալ գումարներէն ի հաշիւ անցնելիք բան մը չգտնուելով, ամբողջին մէկ տասներորդը տալ հաշուակալութեան քարտուղարին, մնացեալին մէկ մասը սնտուկի ժողովոյ նախագահին և միւս մասն ալ հաւասարապէս բաժնել ժողովոյ անդամոց։ Այս կարգադրութեան օգուտն եթէ գործնական կերպիւ տեսնուի, այն ատեն պիտի կատարուի հիմնական օրինաց կազմակերպութեան վերաբերեալ կէտերու բարեփոխումը։

—Մարդասպանութեան դէպքի մը համար Վանայ բանտին մէջ բանտարկեալ Արճէշ գաւառակցի Ալի անուն մարդ մը աղերսագրով մը կայս. ներում խնդրած էր։ Աղերսագիրն եւ Վանայ կուսակալութեան պաշտօնագիրն ու տեղեկագիրն, որք Վեհ. Սուլթանին մատուցուած էին, յանձնուած են Դատական Նախարարութեան, որ տեղեկագրած է թէ Ալի մարդասպանութեան դէպքի մը համար 22 Շէվվալ 1301 թուականէն ի վեր բանտարկուած է։ Կուսակալութեան տեղեկագիրն եւս յայտնած է թէ Ալի զղջողութեան ենթակայ է, որով կարօտ կը գտնուի կայս. գթութեան։ Արդ, կայս. Իրատէ մը հրամայած է ներում շնորհել այդ Ալիին։

—Կրէտէի վերջին դէպքերու պահուն Լիզօր Բրէսնէգի և Վասիլ Բաքարօֆի՝ խռովի մը տունն այրած ըլլալով, զինուորական ատենին կողմէ Աքքայի բերդին մէջ եօթնական տարուան շղթայակապ աշխատութեան դատապարտուած էին։ Արդ, ասոնց մայրը խնդրած ըլլալով որ այդ երկու դատապարտեալք Հռոդոս փոխադրուին և Կրէտէի կուսակալի փոխանորդին ըստ այնմ տեղեկագրած ըլլալով, կայս. Իրատէ մը հրամայած է Հռոդոս փոխադրել զանոնք։

—Էնկիւրիէն, Տրապիզոնէն, Քարբերդէն, Բաղէշէն, Տիարպէքիրէն, Ատանայէն և Սեբաստիայէն ապրիլ 21, 22 և 23 թուականներով եկած հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ այդ նահանգաց մէջ եւս, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

—Վեհ. Սուլթանն հրամայած է Պայրամի առթիւ շաքար բաշխել Միլքիյէ վարժարանին աշակերտաց։

—Ջաթալճայի կառավարիչը տեղեկագրած է Ներքին գործոց Նախարարութեան՝ թէ անցեալ մարտ ամսոյն մէջ Ջաթալճա գաւառակին և Սիլիվրիի ու Պէօյիւք Չէքմէճէ գաւառակաց մէջ որ և է ոճրագործութեան դէպք չէ պատահած։

—

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՆՈՒԷՐ

Վիլհէլմ Կայսրը սիկառէթի ադամանդակուռ տուփ մը նուիրեր է տեղակալ-գնդապետ Մեհմէտ Ֆահիդ պէյի, որ Պերլին գացած է Գերմանիոյ կայսերազուն իշխանաց յանձնելու համար Վեհ. Սուլթանի կողմէ ղրկուած ձիերը։

—

[illegible]

կոխուած մանր դրամներով։

—

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆԿԵԼԱՆՈՑ

Համազգային Անկելանոցին համար ասկից առաջ առաջարկուած էր վիճակահանութեան ձեռնարկել և այդ պատճառաւ Վիէննայի օսմանեան դեսպանատունէն տեղեկութիւն ուզուած էր Վիէննայի մէջ վիճակահանութեանց համար կատարուած գործողութեանց վրայ։ Սպասուած պատասխանը գալով մատուցուած է Վեհ. Սուլթանին, սակայն Ն. Վեհափառութիւն, կրսէ Սաբահ, հաւանած չէ վիճակահանութիւն կազմակերպելու համար եղած առաջարկին։

—

ՄՈԼԹՔԷ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐ

Մոլթքէ մարէշալին մահուան առթիւ իր վրայ գրուած յօդուածէ մը կը քաղենք հետեւեալը.

Անցեալ գարնան Մոլթքէ մարէշալը կը պատրաստուէր իւր Քրայզաուի կալուածն երթալ, հոն անցունելու համար գեղեցիկ եղանակը։ Մեկնելէն առաջ, կայսրն անգամ մը եւս ուզեց տեսնել զնա ի Փոցտամ։ Ն. Վեհափառութիւն առաջնորդեց մարէշալը կայսրուհւոյն թէյի պզտիկ սենեակն, կայսրուհւոյն քով թիկնաթոռի մը վրայ նստեցուց և ինքն ալ նստաւ աթոռի մը վրայ։ Այն ատեն կայսրն ու կայսրուհին յայտնեցին անոր՝ այն տպաւորութիւններ զորս կրած էին իրենց ուղեւորութենէն յարեւելս եւ ի Կ. Պոլիս բնակութեան պահուն, ցոյց տուին անկից բերած լուսանկարներնին և խնդրեցին մարէշալէն՝ իր կարծիքն յայտնել իրենց այն տպաւորութիւններ զորս պահած էր յիսուն տարի առաջուան Կ. Պոլսէն։ Երբ մարէշալը խօսքն աւարտեց, կայսրը անոր տուաւ Կ. Պոլսոյ գերմանական դեսպանատան բակին մէջ կանգնուած Մոլթքէի յիշատակարանին լուսանկարը։ Երբ մեկնման ժամն հասաւ, կայսրուհին իւր սենեակը բերել տուաւ մարէշալին թիկնոցն, և ստիպեց զնա որ իր առջեւ իսկ հագնի, գիշերուան խոնաւութենէն պատսպարուելու համար։ Կայսրն անձամբ ընկերացաւ Մոլթքէի մինչեւ ի Պերլին, մասնաւոր կառախումբով։ Ատեն անցնելէ ետք, մարէշալն արտասուալից աչօք կը խօսէր իրեններուն՝ վեհապետական բարեսիրութեան այս սրտաշարժ ցոյցերուն վրայ։

—

ԹԷՆՊԷՔԻԻ ՍԱԿԱԳԻՆԸ

Ի ստորեւ կը հրատարակենք թէնպէքիի մաքսատուրց համար պատրաստեալ սակագինն, որ կնքուած է Թուրքիոյ և Պարսկաստանի միջեւ.

Յօդուած Ա.— Թուրքիա ներածեալ պարսկական թէնպէքիներէն, ինչ տեսակի ալ որ վերաբերին և իւրաքանչիւր տեսակի բարձր, միջին ու ստորին տեսակի իւրաքանչիւր քիլօէն, այսինքն նոր օխայէն, երեք ղրուշ մաքսատուրք պիտի առնուի։

Յօդ. Բ.—Թէնպէքիի հակերն երբ մաքսատուն ժամանեն՝ զայնս ձիերու կամ ջորիներու կապելու յատուկ չուանները հանելէ յետոյ պիտի կշռուին հակերուն վրայ գտնուած ծածկոցներով, և իւրաքանչիւր հարիւր օխայէն ութ օխա իբրեւ [illegible] զեղչելով, մնացեալ ծանրութեան համեմատութեամբ մաքսատուրքը պիտի առնուի։

Յօդ. Գ.— Յատուկ արտօնագրով մէկ տեղէ մը ուրիշ տեղ փոխադրուած թէնպէքիներու ծանրութեան քանակութիւնը խոնաւութեամբ կ'աւելնայ. ուստի Գասրէն մինչեւ [illegible] եղած վեցամսուան համար հարիւրին երկու օխա խոնաւութեան իրաւունք մը ընդունելով, այդ աւելցեալ քանակութեան համար մաքսատուրք չ'պիտի առնուի։ Թէ՛ ասկից աւելի քանակութեան համար և թէ այդ պայմանաժամէն յետոյ, այսինքն ամառուան եղանակին մէջ թէ քիչ և թէ՛ շատ արտօնագրոյն մէջ նշանակեալ քանակութենէն աւելի տեսնուած քանակութեանց համար իւրաքանչիւր օխայէն երեք ղրուշ մաքսատուրք պիտի առնուի, սակայն ըստ որում թրանսիթի ու փոխադրութեան արտօնագրերով փոխադրելի թէնպէքիներն կապարէ կնքով կնքեալ պիտի փոխադրուին, եթէ հակերն աւրուած չեն, եթէ [illegible]ներն ու թիւերն արտօնագրոյն կը համապատասխանեն և եթէ կապարէ կնիքն աւրուած չէ և վերջապէս կասկածելի ո և է պարագայ չ'տեսնուի, պակաս եկած քանակութենէն բան մը չ'պիտի պահանջուի

[illegible]

սաստիկ անձրեւ ու կարկուտ տեղալէ յետոյ քաղաքին մէջ տեղ տեղ գետինը ճեղքուեր է 30 40 սանդիմետր լայնութեամբ։ Տեղացիք թէեւ դաշտերն ապաստաներ են, սակայն հոն եւս գետինը ճեղքուեր է։ Քաղաքին մէջ եօթանասունէ աւելի տուներ, ուր յոյներ կը բնակին, փլչելու վիճակին հասած են։

—Անտառաց և հանքաց վարժարանը Պայրամէն յետոյ պիտի փոխադրուի ցամաքային երկրաչափական վարժարանին գտնուած զօրանոցին մէջ։ Գերմանիայէն՝ այդ կարգի վարժարանաց յատուկ ուսմանց ծրագրեր բերուած են, որք Թուրքերէնի թարգմանուելու վրայ են։

—Անգլիական դեսպանատան քարտուղար Պ. Էտմընտ Ֆան մայրաքաղաքս գալու Զմիւռնիայէն, ուր կը գտնուէր արձակուրդով։

—Տիմիթրաքի Քիրենի անուն տասներեքամեայ պատանի մը, որ կը բնակէր Թօփհանէի մեծ ճամբուն վրայ գտնուող զօրանոցին դիմացն, անցեալ հինգշաբթի օրէն ի վեր անհետ եղած է։ Այդ առաւօտուն եկեղեցի գացած էր հաղորդուելու համար։ Ծնողքն յետին ծայր յուսահատութեան մատնուած են։

—Հաւաս կ'իմանայ թէ ոչխարի վաճառական մը 12000 ոչխարներ բերած է ի Սիլահտարաղա, թէ այս ոչխարաց մէջ հիւանդութիւն մը ծագած ըլլալով, օրական տասն և հինգ քսան հատն այդ հիւանդութեան զոհ կերթան, թէ մեռած ոչխարները գիշերանց նաւակով կը փոխադրուին Խասքէօյի սպանդանոցն և թէ ասոնցմէ ոմանք գաղտնի կերպիւ փոխադրուած ատեն գրաւուեր և ձեռնհաս իշխանութիւնն հարկ եղածն ի գործ դնել սկսած է։

—Աթէնքի լրագրաց տեղեկութեանց նայելով, Թուրքիոյ հելլենական հիւպատոսական մարմնոյն մէջ կարեւոր փոփոխումներ պիտի կատարուին։ Այսպէս, Պ. Բրօքիտաս՝ Զմիւռնիոյ ընդհ. հիւպատոս պիտի անուանի, Պ. Ժ. Բարթաքիս՝ ընդհ. հիւպատոս ի Կ. Պոլիս, Պ. Մուչոբուլոս՝ ընդհ. հիւպատոս ի Եանինա և Պ. Լողոթէդիս՝ ընդհ. հիւպատոս ի Շքոտրա։

—Մանիսայէն Զմիւռնիա ուղղեալ նամակ մը կը ծանուցանէ թէ՝ տեղւոյն մեծ վաճառականներէն Նիքոլա Սթամէնիս խորհրդաւոր կերպով աներեւոյթ եղեր է։ Ըստ տեղեկութեան Էմբրօսի, անցեալ երկուշաբթի օր, ժամը տասն մէկին, Սթամէնիս մեկնած էր իւր գրասենեակէն ապսպրելով իւր գործակատարին որ հսկէ յաճախորդաց առուծախին վրայ, և ըսելով թէ քիչ ատենէն պիտի դառնայ։ Անկից ի վեր, լուր մը չկայ խեղճ մարդուն վրայ, որուն անհետացումը խորին յուզում պատճառած է ի Մանիսա։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ գրասենեակները գոց պիտի մնան այսօր, ինչպէս նաեւ շաբաթ, 27 ապրիլ, Պայրամի տօնին առթիւ։

Կ, Պոլիս 5 մայիս 1891

ՄԵՍՐՈՊ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅ ԱՇԽԱՐՀԻԿ

ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հրատարակուեցաւ 57րդ թերթն որ կը հասնի մինչեւ Ronger բառը։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

[illegible]

1891 Ապրիլ 14էն մինչեւ 30

	Օրական	Ամսական
Պէշիքթաշի գիծ	5,666.32	169,989.50
Աքսէրայի »	4,925.18	147,755.50
Շիշլիի »	5,712.49	171,374.75

Կ. Պոլիս, 6 Մայիս 1891
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՅԱԿՈԲ ՍԻՒՔԻԱՍԵԱՆ

Պատիւ ունի ծանուցանել իւր յարգոյ յաճախորդաց թէ իւր գինւոյ մթերանոցը Ղալաթիոյ Եըլտըզ խանէն փոխադրած է ի Խավեար խան թիւ 91։

5–5

ԱԶԴ

Ֆլամինեան շոգենաւը, նաւապետ Շէփհըրտ, Լիվրբուլէ աստ կը սպասուի գէթ ի ամսոյս 16ին։

ԷՏ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Գործակալ Ֆլամինեան շոգ. ընկ.

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՐ · ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հաստատեալ 1828ին ի Բարիզ

Իւր կեդրոնավայրն, Պանէ փողոց, 15

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Պ. Պ.

Ա. Տ. ԷԹԹԱԼ, Նախկին երեսփոխան, Նախկին վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, Նախագահ հարաւային երկաթուղեաց ընկերութեան, ՆԱԽԱԳԱՀ։

Ս. ՄԱԼԷ, Մալէ եղբարց դրամատունէն, նախագահ Լիօնի երկաթուղւոյ ընկերութեան, Նախագահ Օսմ. Կայս. Պանքայի, ՓՈԽ-ՆԱԽԱԳԱՀ ԻՒՆԻՕՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ։

Թ. ՕՏԷՆՈՒ, Նախկին դրամատեր, նախագահ Վիէյլ Մօնդանեի եւ Էբինեի ածխահանքաց ընկերութեան։

Ս. ՀԻՒՐԻՕՆԷԼ, Նախագահ Մեսաժըրիի ծովային ապահովագրական ընկերութեան։

Ս. ՖԷՄՍԸՆ, Հօթինկըր եւ ընկ. դրամատեարց տունէն։

Ֆ. ՄԻՇՕ, Նախկին նախագահ Սէնի առեւտրական ատեանին, վարիչ Ֆրանսական Պանքայի։

Հ. ՄԻՐԱՊՕ, Միրապօ-Բաքքար, Բերարի եւ ընկ. դրամատեարց տունէն։

Ա. ԹԻՒՐՆԷՅՍԸՆ, Լանտի երկաթուղեաց ընկ. վարիչ։

Ա. ՎԷՐՆ, Վէրն եւ ընկ. դրամատեարց տունէն, վարիչ Ֆրանսական պանքայի, տեսուչ հիւսիսային երկաթուղեաց ընկերութեան, վարիչ Օսմ. Կայս. Պանքայի։

ՇԱՐԼ ՌՕՊԷՐ, Նախկին Պետական խորհրդական, ՏՆՕՐԷՆ

ՊԱՐՈՆ Ժ. ՍԸՌԻՋ, Նախկին ելմտական քննիչ. ՓՈԽ-ՏՆՕՐԷՆ

Տ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել Ձեզ թէ Իւնիօն հրդեհի և կենաց ապահովագր. ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ ապրիլ 15ի որոշմամբ, մասնաւոր տնօրէն անուանուած եմ այն գործակալութեան զոր այս պատուաւոր եւ հին ընկերութիւն հաստատեց ի Կ. Պոլիս։

Յուսամ թէ պիտի բարեհաճիք յաւ ընդունելութիւն ընել իմ ապագայ ձեռնարկներուս։

Հաճեցէք ընդունիլ, Տէր, խորին յարգանացս հաւաստին։

Մասնաւոր Տնօրէն և Լիազօր Իւնիօն Ընկ.

ՍԻՄՕՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ

Կ. Պոլիս, 37 ապրիլ 1891

Ղալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, Թիւ 2

* * *

Ինչպէս կը տեսնուի սոյն շրջաբերականէ, Սիմոն էֆէնտի Գայսէրլեան յաջողած է գաղղիական առաջնակարգ ապահովագրական ընկերութեան մը ներկայացուցիչն ըլլալ ի Կ. Պոլիս։

Իւնիօն ընկերութիւնը որ 63 տարուան անցեալ մը ունի, կը վարեն նշանաւոր սեղանաւոր-ելմտագէտք որք կարող եղած են ընկերութեան 28 միլիոն ֆր. դրամագլխով 105 միլիոն ֆրանքի պահեստի դրամ աւելցնել և բաժինները 50 անգլիական ոսկիէն 600ի բարձրացած են։ Իւրաքանչիւր 50 ոսկինոց չահաբաժնի վրայ ընկերութիւնը տարեկան 30 ոսկի շահաբաժին կը վճարէ, որ հաւասար է 100ին 60ի։ Իւնիօն ընկերութիւնը մինչեւ ցարդ 205 միլիոն ֆրանք հրդեհի համար վնաս վճարած է, տարեկան հասոյթ մ'ունենալով միայն հրդեհի ապահովագրութեան ճիւղէն՝ աւելի քան 15 միլիոն ֆր.։ Իւնիօն թէ ի Գաղղիա և թէ յօտար երկիրս ապահովութեան առաջնակարգ ընկերութիւն մը ճանչցուած է և իւր ապահովագրած դրամագլուխ, միայն հրդեհի ճիւղին մէջ, 75 միլիառ ֆրանքի կը հասնի։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՎԻԵՆՆԱ, 6 մայիս.—Փեթերսպուրկէ կը ծանուցուի թէ Ռօպէր անուն նորաշէն զրահաւորին և Ս.Բ[illegible] և Կըէմոէ անուն երկու նորաշէն թնդանօթակրաց Նեւայի նաւարաններէն ի ջուր իջուցման արարողութիւնն յետաձգուած է մինչեւ որ Ֆրանսական նաւախումբն ի Քրոնշթատ այցելէ։

ՊԵՐԼԻՆ, 6.—Պիզմարք իշխանուհւոյն վիճակը շատ ծանր է։

—Լրագիրք կը հաստատեն թէ կայսեր ի Տիւսելտորֆ արտասանած ճառին մէջ յապաւուած է սա պարբերութիւն. երկրին մէջ միակ տէրն ես եմ։

ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, 6.—Սրբոյն Գէորգայ տօնին առթիւ Չեռնակորացի իշխանն ընդունեց Սերպ և Չեռնակորացի գաղթականութեան խնդակցութիւններն, և Սերպ դեսպանին, Սերպիոյ ելմտական նախարարութեան և Ռուսիա ղրկուած սերպ պայից այցելութիւնները։

ՔԷՕԼՆ, 6.—Վիլհէլմ կայսր հոս եկաւ անհամար բազմութեան կողմէ ողջունուելով։ Աշխարհահռչակ Մայր եկեղեցւոյն գմբեթին շուրջը պտտեցաւ, որ սքանչելապէս լուսազարդուած էր։ Զօրքերն անցք անցուց, քաղաքին կողմէ ի պատիւ իրեն տրուած հացկերոյթի մը մասնակցեցաւ, եւ յետոյ Պօն գնաց։ Ուրբաթ Քարլսրուէ կ'երթայ։

ՀՌՈՄ, 6.—Երեսփ. ժողովը շարունակեց Ափրիկէի վրայ վիճաբանութիւնը։ Նախարարապետն յայտարարեց թէ ցայս վայր 114 միլիոն ֆրանք ծախք եղած է Ափրիկեան գաղթականութեան համար։ Ընթացիկ ծախքերը պիտի գեղչուին։ Պէտք է պահպանել Մասուա, Ասմարա, և Քէրէն քաղաքներէն կազմեալ եռանկեան ձեւով երկիրն։ Պէտք չէ նաեւ թողուլ Հապէշական լեռնադաշտը։

ՊԵՐԼԻՆ, 6 (Ա. Հ. Գ).—Կը ծանուցուի թէ Գերման կառավարութիւնը տրամադիր է ջնջել Գերմանիա մտնող ռուսական ցորենին մաքսատուքը։

ՏԻՐԱՄԱՅԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 25 Ապրիլ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԱՑ

3 ամիս Լոնտոնի վրայ	110
3 » Բարիզի »	22 92 1/2

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. ([illegible])	20 08
[illegible]	— —
Առաւօտուն քաղուեցաւ	20 06
Նոյն օրին »	20 06
Թահվիլաթը Օսմանիէ երէկ երեկոյ	82 03
» » ժամ [illegible]	82

ԸՆԹԱՑՔ [illegible]

Փոխառութիւն	Ա. Սէրի	42 1/.
»	Բ. »	22 3/8
»	Գ. »	20 05

ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹՔ

[illegible] ժէնէրալ	Անգլ.	Լ.	5 22
[illegible] ժէնէրալ	Օսմ.	»	9 09
[illegible]	»	»	6 15
[illegible]	»	»	4 35
[illegible]	»	»	15
[illegible]	»	»	567
[illegible]	Ֆր.		73 1/.
Բաժնեթուղթ Լավրիոնի	Գ. Ն.		160

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 6 Մայիս, ժամ 3 վայրկ. 8) երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	93 80
» » 4 1/2 %	104 10
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	18 40
Օսմանեան երկաթուղիք	73
» [illegible] բաժնեթուղթք	343 75
[illegible]	590
Սօսիէթէ ժէնէրալ	— —
[illegible]	758 75
Իտալական Ռանթ 5 %	93 50
[illegible] 5 %	452 75
[illegible] (1880)	4 5
[illegible]	482 50
[illegible]	800
[illegible]	453 75
[illegible]	575
[illegible]	678 75
[illegible]	25 23
Օսմանիյէ (Օսմանեան քօնսօլիտէ)	372

Լոնտոն, 6 Մայիս, ժամ 6 վայրկ. — երեկոյ

Օսմ. քօնսօլիտէ	95 1/4
» Սէրի Դ.	18 1/8
» » Գ	42 1/2
» » Բ	23 5/8
» » Ա	18 1/8
Փոխառութիւն 1877	— —
[illegible]	13 5/16
[illegible]	95 3/8
» [illegible] 1890	81 9/16
[illegible]	22 9/16
[illegible]	103 1/4
[illegible] 5 %	87 3/4
[illegible] »	68 13/16
[illegible] 1889	95 1/2
Փոխառութիւն [illegible]	25 495
Այտընի երկաթուղի	20 1/.
Գասապայի երկաթուղի	13 1/2

Վիեննա, 6 Մայիս, ժամ — վայրկ. —

Օսմանեան երկաթուղի	35 40
» [illegible] բաժնեթուղթք	159 60
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	117 90
» Փարիզի »	46 67

Պերլին, 6 Մայիս, ժամ — վայրկ. —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 32
» Փարիզի »	80 50
Ռուսաց թղթադրամ	240 50
Օսմանեան երկաթուղի	75 90
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	— —

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Միլանի կարեւորագոյն թերթը, Սէքոլ, յօդուած մը նուիրած է Չուհաճեան Տիգրան էֆէնտիի երաժշտական նոր հեղինակութեան՝ Զէմիրին։ Իտալական թերթը մեծ գովեստիւք կը խօսի հայ երաժշտապետին ընտիր գործին վրայ, և այս առթիւ կը հրատարակէ նաեւ Չուհաճեան էֆէնտիի և Օր. Պէնոթիի կենդանագրերը։

* * *

Տաղանդաւոր հայ օրիորդի մը հեղինակութիւնն եղող երաժշտական գեղեցիկ հատուած մը ստացանք՝ դաշնակի համար պատրաստուած։

SOUVENIR DE HALKI

ՅԻՇԱՏԱԿ ՀԱԼՔԻԻ

անուամբ Բօլքա-Մազուրքայ մըն է այդ հատուած, զոր հեղինակած է Ազն. Օրիորդ Սաթինիկ Մալէզեան և նուիրած է զայն իւր հօր՝ Մեծ. Յօքթ. Ֆ. Մալէզեան էֆէնտիի։ Ամէն անոնք որք արդէն առիթ ունեցած են դաշնակի վրայ ածելու Հօլէէ Ցէնտոռն, մեծապէս գնահատած են զայն իբր երաժշտական հմտութեամբ և արուեստագիտական ներշնչմամբ պատրաստուած եղանակ մը։ Ի դիւրութիւն արուեստասիրաց որք կը փափագին ունենալ այս հատուածը, տպեալ ի Լայբծիկ, կը ծանուցանեմք թէ կը գտնուի ի Բերա, երաժշտական գործեաց երեք վաճառատանց մէջ, Գօմէնտինկէր, Աստամ (Բատան Հոնրիօլէ) և Պէլլօլի (Բատան տ'Էսփէ)։

* * *

Այս օրերս լոյս տեսած է նաեւ երաժշտական ինքնատիպ հատուած մը,

ՌԷՎԸՌԻ ՕՌԻԱՆԹԱԼ

REVERIE ORIENTALE

դաշնակի համար պատրաստուած Ա. Մէրճան էֆէնտիի կողմէ։ Հեղինակն, որուն 108րդ երկասիրութիւնն է այս, ծանօթ է արդէն թէ՛ իբր ճարտար ուսուցիչ դաշնակի և թէ՛ իբր բեղմնաւոր արտադրութեանց տէր արուեստագէտ մը որուն գործեր գնահատուած են ընդհանրապէս։ Ուստի աւելորդ կը համարինք խօսիլ իւր նոր հեղինակութեան վրայ։ Արուեստագէտք և արուեստասէրք կրնան ստանալ Ռըճէբէ Օ-հանդօլի երաժշտական գործեաց վաճառատուններէն, ի Բերա։ Մէրճան էֆ.ի այս գործը նուիրուած է իւր աշակերտուհիներէն Օր. Էլիզ Աստարճեանի։

* * *

Դաշնակի ծանօթ ուսուցիչ Պ. Սիլվիօ Բէօսէեանէ ստացանք երաժշտական երկու հատուածներ, դաշնակի համար պատրաստուած։ Ասոնց առաջինը, ԱՄԻՆԻԷ (AMINIE) պարսկական քայլերգ մըն է, Վեհ. Շահի Մեծ-Վէզիրին ձօնեալ, եւ երկրորդը՝ ԼԻԶԷԹ (LISETTE) սալօնի մազուրքա, զոր հեղինակը նուիրած է իւր բարեկամ Կօտէն տը Սուհէյմ ասպետին։ Առաջնոյն գինն է 5 Ֆր. և երկրորդինը 3 Ֆրանք։ Այս երաժշտական երկու հատուածներն ալ իրենց տեսակին մէջ յաջող և լաւ հեղինակութիւններ են։

ՆԱՄԱԿ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 14 Ապրիլ

Երեք շաբաթներէ հետէ Աստուածապարգեւ սուրբ քաղաքիս մէջ գտնուելով և արդէն մաս մը այցելած լինելով Քրիստոսակիր անօրինական վայրերն, երբ փոքր ինչ հանգստանալ կը խորհէինք մեր ուխտաւորի խցիկին մէջ, լաւագոյն համարեցինք գրիչ ձեռք առնուլ և մեր ուղեւորութեան և սրբազան վայրաց այցելութեան մի համառօտ նկարագիրն պատրաստել եւ յղել Արեւելքի ընթերցողաց։

Մարտ ամսոյ 14ին, հինգշաբթի օր, մեկնեցանք Կ. Պոլսէն, Լօյտի Օրէօրգեղեցիկ շոգենաւով և շաբաթ առաւօտուն արդէն Զմիւռնիոյ սիրուն քարափին հանդէպ կը գտնուէինք։ Սպասելով որ Կ. Պոլիս եւս իւր արտօնեալ և ծրագրեալ քարափն ունենայ, ըզմիւռնիա այս կողմէն կը գերազանցէ Օսմ. մայրաքաղաքն՝ իւր հոյատեսիլ շքեղ ծովափով, որ բովանդակ երկարութեամբ փառաւոր տուներ, ապարանքներ, շալէներ, պանդոկներ և այլ հանրային ու մասնաւոր շքեղ շէնքեր կառուցուած են, մեծագոյն մասամբ եւրոպեան ոճով և ճաշակով։ Որովհետեւ տրամադրելի ժամանակ ունէինք, ուստի դուրս ելանք նաւէն և սկսանք քաղաքն այցելել։ Նախ շտապեցինք տեղւոյն Ս. Ստեփաննոսի փառաւոր եկեղեցին, ուր առաւօտեան ժամերգութիւնք կը կատարուէին։ Այս եկեղեցին սքանչելի խորան մը ունի, քանդակեալ և համակ ոսկեզօծ, ինչպէս նաեւ յոյժ ճաշակաւոր վերնատուն մը։ Նախկին գերեզմանատունն եւս, որ եկեղեցւոյ բակին մէջ կը կը գտնուի, շատ խորհրդաւոր է և սիրուն մարմարեայ չքնաղ մահարձաններով զարդարուած։ Արդէն այս քաղաքն գոգցես արձաններու մայրութիւնն ունի. թէ՛ հանրային և թէ մասնաւորաց շէնքերը դիցաբանական սիրուն արձաններով զարդարուած են։ Այսպիսեաւ աճա հայկական գերեզմանատունն եւս հոյակապ շիրիմներով և դամբաններով զարդարուած է. սոցա մէջ մասնաւորապէս ուշագրաւ են Տիկին Սուլթան Աւետիքեանի և Պ. Պետրոս Եուսուֆեանցի մահարձանքն։ Իսկ սքանչելապէս քանդակեալ են Սպարթալեան եղբարց կրկին մահարձանք, Ազգ. հիւանդանոցի բակին մէջ։ Յակոբ էֆէնտիի շիրմին վրայ գրեալ էր Աստուած է որ յաղթէ է մեր չնչին և [illegible]։ Իսկ Յովհաննէս էֆէնտիի գերեզմանին վրայ կ'երեւէր, Սէնէքէն ի[illegible] [illegible] Տէրն է։ Ինչպէս յայտնի է, Յակոբ էֆէնտի հիւանդանոցին բարերարն է, իսկ Յովհաննէս էֆէնտի՝ Մեսրոպեան վարժարանին։ Ուստի քիչեալ հոյաշէն վարժարանին մի առանձին սենեկին մէջ հիացմամբ դիտեցինք Բարերարին փառաւոր կենդանագիրն իւղաներկ, գործ իտալացի նկարչի մը։

* * *

Զմիւռնիայէն մեկնելէ յետոյ փոքր ինչ փոթորիկ ունեցանք, որ տասներկու ժամու չափ տեւեց և բաւական նեղեց ուղեւորներն։ Այնուհետեւ ի գիշերայն հանդիպեցանք Քիօս կղզին՝ իւր գեղանշարժօք համբաւաւոր։ Հետեւեալ օրն երեկոյեան դէմ հասանք ի Ռոտոս և ի հեռուստ նշմարեցինք այն զօրաւոր ամրոցներն որք աքսորելոց բերդարգելութեան կը ծառայեն։ Ամենուրեք ուր նաւը կը հանդիպի, տեղւոյն մանրավաճառք սովոր են իւրեանց տեղական բերքերով նաւուն վրայ խուժել և իւրեանց կողովներն սպառել։ Ռոտոսի ձեռագործ արտադրութեանց մէջ նշանաւոր են ընտիր փայտով յօրինեալ ծխատուփերն, կապերտներն, եւլն։ Հետեւեալ օրը երեկոյեան դէմ հանդիպեցանք Կիպրոս կղզւոյն Պաֆօ քաղաքն և ապա ի Լառնաքա, ուր նաւն երկոտասան ժամ շարունակ զբաղեցաւ ապրանք դուրս հանելով և առնելով, վասն զի խիստ վաճառաշահ նաւահանգիստ մ'է սա։ Վերջապէս աստի եւս մեկնեցանք և վեշտասան ժամու հանգարտ նաւարկութենէ յետոյ ժամանեցինք ի Պէյրութ։

Այս քաղաք որ ժամանակաւ Բիւրիտոն կ'անուանէր, ծովէն ակնապարար տեսարան մը կ'ընծայէ։ Աստի մինչեւ Երուսաղէմ այլ եւս տասներկու ժամ միայն կը մնայ ծովով, իսկ ցամաքով վաթսուն ժամու ճանապարհ է։ Ինչպէս անշուշտ ծանօթ է բազմաց, Պէյրութ յոյժ վաճառաշահ քաղաք մ'է որ հետզհետէ կը պայծառանայ նոր շէնքերով։ Իւր մէջ ու շուրջն ընդարձակ պտղաւէտ պարտէզներ և ծառաստաններ ունի։

Աստ տեղւոյն Ս. Նշանի վանուց Տեսուչն իւր փոքրաւորը նաւ ուղարկած էր, հրաւիրելու զփափաքողս որ վանքն այցելեն։ Այս առթիւ բաւական ուխտաւորք նաւէն դուրս ելան և առաջնորդ փոքրաւորին ընկերակցութեամբ գնացին ի վանս և անդ սակաւ ինչ հանգստանալէ և զովանալէ յետոյ այցելեցին քաղաքին ճոխ շուկայն և սիրուն հանրային պարտէզն ինչպէս նաեւ այլ նշանաւոր վայրերն։ Աստի սկսեալ մինչ Երուսաղէմ լեզուի դժուարութիւնը կը ծագի, վասն զի աստի մինչ անդր տեղացիք ընդհանրապէս արաբերէն միայն կը խօսին։

Գիշերուան միջոցին կը մեկնիմք Պէյրութէն և առաւօտուն կանուխ Հայֆա հանդիպելէ յետոյ, ցերեկին կը հասնիմք մեր բաղձալի նաւահանգիստն ի Եաֆա, որ համանման Պէյրութի՝ ակնապարար տեսարան մը կ'ընծայէ ծովու կողմանէ։

Մեր նաւու յառաջակողման վերայ կը գտնուէին բազում թուրք ուխտաւորք, որք Մեքքէ կ'երթային. այնպէս որ գոգցես կրօնական ուխտագնացութիւն մը կը կատարէր նաւն, քանզի իւր ուղեւորաց մեծագոյն մասն հաճիներ էին։ Յոյժ սրտաշարժ էր տեսնել սոսանցի ուխտաւորաց բարեպաշտութիւնն, ոյք միասին խըմբուած, դիւրաբեկ տախտակի մը վրայ ոյր տատանումն ամեն վայրկեան նոր հորիզոն մի կը պարզէ աչաց, խըմբովին կ'աղօթեն ծովուն վերայ՝ անհուններին հանդէպ։

Ի Եաֆայ եւ քաղաքին հայ վանուց ժամարար վարդապետն իւր պաշտօնակին ընկերակցութեամբ կը փութայ ի նաւ և հայ ուխտաւորներն կ'առաջնորդէ ի ցամաք, իսկ Արաբ նաւավարք Աշմէտ Աշմէտ գոչելով հայ ուխտաւորաց գոյքերը կը հաւաքեն եւ առանձին նաւակներու մէջ ամփոփելով կը վարեն ի մաքսատուն։ Ուխտաւորք, թուով 55, հաւաքաբար վանք կը մտնեն և պահ մի տեսուչ վարդապետին քով հիւրասիրուելէ եւ իւրաքանչիւրն ըստ իւր կարողութեան իւր դարպասական նպաստն վճարելէ յետոյ, կ'առաջնորդուին իւրեանց յատուկ սենեակներն, վանքին աւանդական ապուրը կը խըմեն եւ ապա մի քիչ կը հանգստանան։ Ժամ մի յետոյ երիտասարդ ուխտաւորք խումբերու բաժնուած դուրս կ'ելնեն վանքէն՝ այցելու համար քաղաքն եւ մասնաւորապէս պտտելու համար տեղւոյն համբաւաւոր նարընջենեաց պարտիզաց մէջ։ Դժբաղդաբար այս միջոցին նարինջներու սպառման եղանակն է եւ ծառերն իւրեանց լիութեան շրջանին մէջ չեն, այսուհանդերձ սոքա սքանչելապէս գեղատեսիլ են եւ ըստ ժողովրդական աւանդութեան՝ անմահութիւն կը բուրեն։

Այս քաղաք, որ վասն կ'ըսուի թէ Նոյ նահապետի տապանին շինութեան վայրն է, իւր անունն ստացած է Նոյի Յաբէթ որդիէն, քանզի իւր վերաշինութիւնը նմա կը պարտի։ Իսկ մեր ազգ. վանքն մասնաւորապէս նշանաւոր է որովհետեւ Մեծն Նաբօլէօն [illegible] գտնուած միջոցին իւր զինուորաց հիւանդանոցն մեր վանուց մէջ հաստատած է։ Մեր վանքն ունի նաեւ Ս. Նիկողոս անուամբ եկեղեցի մը ուր հանապազօրեայ ժամերգութիւնք եւ պաշտամունք կը կատարուին։ Նոյն օր ի Եաֆա գիշերելէ յետոյ, հետեւեալ օրը կառքով կը մեկնիմք յԵրուսաղէմ։ Այս ուղեւորութիւն տասներեք ժամ կը տեւէ եւ ի սկզբան խիստ հաճոյական է, քանզի ուղին ժամուան մի չափ երկու կարգ պտղաւէտ պարտէզներու մէջտեղէն կ'անցնի։ Ճամբուն վրայ կը գտնուի նաեւ Ռէմլէի վանքն յանուն Ս. Գէորգայ, սակայն արդի ուխտաւորք սովորութիւն ըրած են առանց այս վանքն հանդիպելու ուղղակի Երուսաղէմ փութալ, ուստի և այն վանուց յատուկ դարպասն եւս ի Եաֆայ կը վճարեն։ Վերջապէս որոշեալ ժամերն ուղեւորելէ յետոյ կը հասնիմք Երուսաղէմ, Տնտեսի կիւրակէի օրն, յորում ըստ սովորութեան հանդիսաւոր Պատարագ կը մատուցուէր ի Լեառն Ս. Համբարձման։

Այդ օրն ալ մեր Ազգ. Վանուց հոգետան մէջ գիշերելէ յետոյ, հետեւեալ օրն կ'առաջնորդուիմք մեր առանձին սենեակները։ Մի քանի օր հանգստանալէ յետոյ կ'սկսիմք մեր շրջանն յայլ եւ այլ սրբազան ուխտավայրս նուիրական քաղաքին։

Երկար կը լինի աստ մի առ մի նկարագրել մէն մի ուխտավայր. արդէն շատեր անձամբ ներկայ գտնուած լինելով, իւրեանց աչքերով տեսած են ամեն սրբազան վայրեր, իսկ այլք՝ լրագրաց մէջ հրատարակուած նկարագրական յօդուածներէ կամ յատուկ գրեանց միջոցաւ անշուշտ յագեցուցած են և կարող են յագեցնել իւրեանց հետաքրքրութիւնն։ Ուստի մենք միմիայն ընդհանուր յիշատակութիւն մի պիտի ընեմք։

Եւ արդէն, ի՞նչ հարկ մանրամասնօրէն նկարագրել. Ս. Գրոց ամբողջ բանաստեղծութիւնն, բոլոր նկարներն անդ են։ Ամեն վայր իւր սրբազան հըրապոյրն ունի, իւր գաղտնիքն ունի, իւր խորհուրդն ունի։ Աստ Քրիստոսի ծնունդն, անդ գերեզմանն, աստ Ս. Կուսին շիրիմ, անդ իւր ուժալթափման վայրն, վերջապէս հրաշից գերազանց երկիրն է այս։ Բարեպաշտ ուխտաւորք արցունքի բաւական մեծ պաշարով կը գան, քանզի ամեն քայլափոխի սրտայոյզ յիշատակներ կը զարթնուն մարդուս սրտին մէջ։

* * *

Երուսաղէմ լերանց շղթայի մը միջեւ կը գտնուի, երաշտ լեռնադաշտի մը վերեւ։ Ս. Համբարձման լերան վերեւէն կամ լաւ եւս արդ Ս. լերան վերայ կառուցեալ ռուսական վանուց զանգակատան աշտարակին բարձրէն, հիասքանչ տեսարան մը կը վայելէ դիտողին աչքն։ Մեր շուրջը կ'երեւին ընդհանրապէս գիւղին և ժայռուտ գագաթներ, իսկ ի հեռուստ հորիզոնի մշուշին մէջ կը նիրհէ Մեռեալ ծովն, այլ մերձ կ'աչքին Արաբական հեռաւոր լերինք։ Իսկ քաղաքին կողմէն նախ և առաջ կ'երեւին Սողոմոնի Տաճարին և Ս. Յարութեան տաճարին փառաւոր գմբեթներն։ Ամեն կողմանէ խաչերն կը փայլին և լուռ պերճախօսութեամբ կը հաստատեն թէ Քրիստոնէութեան գերազանց քաղաքին մէջ կը գտնուիմք։

Երուսաղէմ զուրկ չէ նաեւ արուեստական գեղեցկութենէ. փողոցները բաւական լայն են և քառակուսի հաստատուն քարերով սալայատակեալ։

Մեր Հայոց վանքէն մինչեւ Սր. Յարութիւն Տաճարն առաջնորդող ճամբուն վերայ ամենուրեք լի են վաճառատունք ապարանքաց, մատանիներու, սաթէ և ատամէ համրիչներու և այլ ընծայի վերաբերեալ առարկայից։ Այս նիւթերն յոյժ մեծաքանակ սպառում ունին ուխտաւորաց եղանակին մէջ։

Այս տարուան ուխտաւորաց թիւն մինչ 7 ապրիլ 1008ի կը հասնի, ըստ հետեւեալ ցուցակին։

1890 Մայիս 1էն ցյ1891 Ապրիլ 7 Երուսաղէմ եկած ուխտաւորաց ցուցակն.

Պրուսա և իւր շրջակայք 150 անձ, Սամսոն և իւր շրջակայք 130, Ատանա և իւր շրջակայք 100, Կ. Պոլիս և իւր շրջակայք 100, Ատաբազար եւ իւր շրջակայք 70, Վան և իւր շրջակայք 51, Շապին Գարահիսար և իւր շրջակայք 47, Մարաշ 43, Խարբերդ 40, Կեսարիա 38, Զմիւռնիա 33, Եւդոկիա 24, Ռոտոսթօ 24, Նիկոմիդիա 22, Պալըքէսըրցի 21, Հաճը գիւղցի 18, Կիւմիւշ մատէնցի 12, Տիարպէքիրցի 12, Արաբկիրցի 10, Հալէպցի 10, Սպարթացի 10, Զէյթէցի 10, Պալըքէսիրցի 9, Զանգ գալէցի և իւր շրջակայք 8, Ռուսիացի 7, Դամասկոսցի 6, Պաթաւիացի Գրիգոր Եղիազար Գասպարեանց, Մարտիրոս Մ. Զօրապեան, Մկրտիչ Յովսէփ Պետրոսեան 3. ընդ ամենը 1008 անձինք։

Ուխտաւորաց ընդհանուր երեւոյթէն դատելով մեծագոյն մասամբ գաւառացիներ են և ընդհանրապէս միջին և աղքատիկ դասէն, այնպէս որ առաջին տեսութեամբ դիտողն իրաւամբ կը կարծէ թէ բարեպաշտութիւնը ժողովրդեան աղքատ դասին մէջ պահուած է։ Պոլսոյ և Զմիւռնիոյ ճոխ [illegible] թուով ներկայացուած են աստ։ Կ'երեւի թէ Եւրոպիոյ մերձաւորութիւնն և միջազգային յարաբերութեանց դիւրութիւնք բոլորովին գրաւած են Պոլսական ժողովուրդն, որ նոցա արուեստական փայլին կը զոհէ մեծապայծառ սուրբ քաղաքիս կրօնական անհամեմատ առաւելութիւնքն։

Տէրունական ուխտաւորաց առաջին այցելութիւնը կը լինի ի Տաճարն Ս. Յարութեան, որ ընդհանուր քրիստոնեայ աշխարհի տիեզերական Մայր եկեղեցին կը համարուի։ Անցեալ օր Դատաւորի կիւրակէին առթիւ Պատարագ մատուցեցաւ Քրիստոսի Տեառն մերոյ ամենասուրբ Գերեզմանին վերայ։ Պատարագիչն էր Գեր. Երեմիա Սրբազանն, փոխանորդութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր։ Ուխտաւորաց բազմութիւնն ութ հարիւրի կը հասնէր, որք եզական հանդիսի մը ներկայ լինելու երջանկութիւնը կը վայելէին։ Պատարագէն յետոյ մեծահանդէս թափօր մի տեղի ունեցաւ շուրջ զՍ. Գերեզմանաւն Քրիստոսի։ Երեսունէն աւելի վարդապետներ կը մասնակցէին սոյն պատկառելի թափօրին։ Ոսկեկանութիւնը զինուորական կրկին շարք մը յօրինած էր թափօրի բոլորաձեւ սրբազան ուղւոյն վերայ. մեր վանուց արաբ պահակք կ'առաջնորդէին թափօրն դաւազան ի ձեռին։ Այս կրօնական հանդէսն աննման տըպաւորութիւն կը գործէ ուխտաւորաց վերայ, քանզի իրապէս եզական եւ փառաշուք հանդէս մ'է սա։ Իսկ այս վերջին կիւրակէ օր Աւետման Ս. Աստուածածնի տօնին առթիւ Ամեն. Խորէնեան Սրբազան հանդիսաւորապէս պատարագեց Տիրամայր Ս. Աստուածածնայ ամենօրհնեալ Ս. Գերեզմանին վերայ։ Ս. Կուսին Գերեզմանն կը գտնուի քաղաքիս արեւելեան կողմն Գեթսեմանի ձորին մէջ, ուր առաջնորդող ճամբայն Խաչի ճանապարհ կ'անուանի ըստ մեզ, իսկ ըստ Լատինաց՝ Յաւագին ճանապարհ (Via Dolorosa)։ Այսպէս կը կոչուի, քանզի Տէրն Մեր Յիսուս Քրիստոս Խաչն ուսին վերայ, այս ճամբայէն բերուեցաւ ի Գողգոթա։ Այս ճամբուն վերայ մի շատ յիշատակաւոր վայրեր կը գտնուին, որոցմէ կը յիշատակեմք միայն Ս. Բերոնիկեայ տունն, որուն տեղն այժմ Լատինք եկեղեցի մը կը կառուցանեն։ Այս այն հրեշտակի աղջիկն է որ Քրիստոսի անցած ժամանակ ի տես նորա չարչարանաց, յուզուեցաւ եւ թաշկինակովը նորա սուրբ քրտինքը սրբեց։ Քրիստոսի պատկերն անմիջապէս տպուեցաւ թաշկինակին վերայ։

ՈՒԽՏԱՒՈՐ

ՆՈՐ ԱՑԲԵՆԱՐԱՆ

Պատկերազարդ

ՆՇԱՆ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Գեղեցիկ տպագրութեամբ հրատարակուած և լաւագոյն և դիւրաւոյն եղանակաւ՝ փոքրիկ տղայոց այբուբեն և ընթերցանութեան սկզբունք աւանդելու համար յօրինուած։

Հատը 30 փարա է։

100 հատ միանգամայն առնողին՝ մասնաւոր զեղչ կը լինի։

Վաճառման կեդրոնատեղին է. ի Ղալաթիա Սեղբօս խան—Թիւ 5, Բիւզանդեան գրատունը։

Ի Պոլիս Նշան Պէրպէրեան տպարանը (Եսկի Զապթիյէ Ճատտեսի)։ 116) 1—3

ՏՈՔԹ. ՍՏԵՓԱՆ ԹԷՐԶԵԱՆ

Ամեն օր մինչեւ կէս օր հիւանդ կընդունի Կէտիք Փաշա առաջին փողոց Թիւ 18 տան մէջ և կը դարմանէ ամեն տեսակ հիւանդութիւններ։ Ժամը 8 էն վերջը (Ը. Թ.) կը գտնուի Պահճէ-Գափու Ալէքեան դեղարանը։ Ուրբաթ օրեր թէ՛ տան և թէ՛ դեղարանին մէջ ձրիապէս կը դարմանէ։ 260 4—5

ՏՕՔԹԷՕՐ

Յ. ԷԼՄԱՍԵԱՆ

վկայեալ Փարիզու բժշկ. համալսարանէն

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՎԻՐԱԲՈՅԺ ԵՒ ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

Ի Բերա Մեծ փողոց Թիւ 247

Թօքաթլեան Պէյինանէէ կից

Իրեն դիմող հիւանդները կ'ընդունի իւր բնակարանին մէջ ամեն օր կէս օրէն մինչ ի ժամ 3, (Ը. Ե.)։ Ուրբաթ օրերը ձրիաբար կը դարմանուին հիւանդները։

Նոյնպէս երկուշաբթի օրերը կը գտնուի առաւօտեան ժամը 10 էն մինչ ցերեկ (Ը. Ե.) ի Պոլիս Նէնի Ճամի Թիւ 12 Վարդանեան դեղարանն ուր ձրիապէս կը դարմանէ հիւանդները։

24 25—30

ԻԼԱՆ

Պրուսա գաբլըճալարընա վէ քիւքիւրթլիւ պանեօլարընտա կիթմէք արզու իտէն զէվաթըն՝ Պէյօղլունտա ճատտէի քէպիրէտէ Գօնգորտիա Թէաթրօսը գարշըսընտա Չիչէքճի սօգաղը քէօշէսինտէ վագը 331 Նումերօլը Լօնտրա Նամ էճզախանէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի, վէ Ստանպօլտան կիտէճէք զէվաթըն կիտիւպ կէլմէ վաբօր վէ արապա բարասըլը Պրուսա օթէլ վէ ռէսթէճէք վէ պանեօ իւճրէթլէրի տախի տախիլ օլտըղը հալտէ վաբօրա կիրիլտիկի կիւնտէն իթիպարէն 15 կիւն իչիւն 4 Լիրայի Օսմանի իթա իթմէլէրի վէ 15 կիւն կէչտիքտէն սօնրա հէվմիյէ 2 մէճիտիյէ թէէտիյէ էյլէմէլէրի լազըմ կէլէճէկի իլան օլընըր։

Իչպու մաւսըմէյէ Ռումի մայիս 1 տէն իթիպարէն պաշլանաճագ վէ միւրաճաաթ իտէճէք զէվաթ հէր ծիհէթլէ խօշնուտ իտիլէճէք տիր։ 162 2—16

ԻԼԱՆ

Էլքէրիա սիղարա քեաղըտլարընըն քապլարը իւզէրինէ վազ օլունան թէզքիյէնամ վէ թամըրղալը թապիրաթը փախտէսիզ աստ իտէրիմ. Վօլթօ նամ սիղարա քեաղըտըմըղըն ճինսի ալա օլտուղունու ահալի ֆէթթուն տախի իթիրաֆ իթմէքտէ տիրլէր (կէօրիւնէն քէօյ քլաղուզ իսթէմէզ)։

Պազը մուգալլիտլէր մատրապազլար իլէ ուլուշարաք զիյատէ քեար վիրէն ֆէնա մալա էյլիւք իւնվանընը վիրէրէք հիլէքեարլըքլա աճալէյի ալտաթմագտա վէ պու ճինէթլէ եւլատէ էլի վէ ալթմըշ տէրէճէտէ ճինսի ատի քեաղըտլար իսթիմալլիլէ մարքալարըմը վէ իսմ ու շէօհրէթիմի վէ մաղազամըն նումէրօսունու վէ հաթթա մեօհրիւմիւ տախի թագլիտ իթմիշ օլմալարընա պինաէն պունլարտան քըրք նէֆէր մըգտարը մուգալլիտլէրի ճիհէթի ատլիյէյէ թէսլիմ իթմիշ իսէմ տէ էլան թէճաճուզ իտէճէք բատտէ տէվամ իտէն սէպանթլարընա քարշու չարէ օլմագ իւզրէ պու քէրրէ էնիւէն բուխսաթը Ալիյէ իսթիհսալինէ վէ մարքալարըմըն թասճիլինէ վէ իմզամըն տախի վազ վէ իլավէսինէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ տուր։

Պինայէն ալէյհ միւսպայիա օլունաճագ սիղարա քեաղըտլարըտաքի իմզա վէ մարգալարըմա վէ քատիմ իմթիհազը թարիխի պուլունան 31 Մայիս սէնէ 1291 վէ իքինճի բուխսաթը Ալիյէ թարիխի օլան 30 Աղուսթոս սէնէ 1296 վէ իւչիւնճի բուխսաթ թարիխի օլան 1 Մարտ սէնէ 1306 թարիխլէրինէ աթֆը նազարը տըգգաթ պույրուլմասընը վէ աճալէյի միւհթէրէմէյէ իլան վէ թավսիյէ իյլէրիմ։

ՎՕԼԹՕ

253 6—6

Ի Լ Ա Ն

Հէրէքէ ֆապրիքայի Հիւմայունը մամուլաթընտան տէօշէմէլիք նէֆիս գումաշլար Պէյօղլունտա տէօշէմէճի պաշը Միւսիւ Լէօնըն մաղազասընտա վէ էլպիսէլիք վէ տէօշէմէլիք գումաշլար իլէ մէնտիլ վէ մամուլաթը սայիրէ տախի Սթամպօլ ճինէթինտէ Չարշը իչինտէ քիւրքճիլէրտէ Սամանճեան պիրատէրլէրին մաղազասընտա ֆիրուխթ օլունմագտա տըր։— Իչպու գումաշլար խալիս իւնքէտէն մամուլ վէ պօյասը տա խաս վէ բէք տայանըգլը օլտուղը հալտէ էհվէն ֆիյաթլա սաթըլմագտա օլտուղընտան, միւշթէրիլէրին արզու իտէնլէրէ մալըմ օլմագ իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընըր։

252

18 Մարտ 1307 9—10

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,075,212
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐՒՈՅ 2,170,355

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,781,300
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐՒՈՅ 989,400

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխադաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած բաւական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև եթէ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 ^ա. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կեդրոնատեղի՝ 18, Սէն-Մառք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ,	4,000,000	Գանձելի հասոյթք և պահեստի դրամ	3,900,000
Տարեկան հասոյթ	1,150,000	Վճարեալ վնասներն իբր	30,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ կ'ալուածներ, վաճառք և կարասիք, նպաստաւոր պայմաններով և չափաւոր գներով։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակ ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մահմուտիյէ փողոց, Թիւ 2, Ճէրէժեան խան, Գամոնտոյի Պանդոկին դիմաց։
9

Ընդհանուր գործակալք Թուրքիոյ ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ և ԸՆԿ.

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿԵԻ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ ԱՅՍ ԵՐԿՐԻՆ ՄԷՋ

Գուցէ մը պէս որ գիշեր ատեն գմեզ կը կողոպտէ, այդ հիւանդութիւն մեր վրայ կը յարձակի գաղտագողի։ Անկից տառապողները ցաւեր կը զգան իրենց կուրծքին ու կողերուն, և երբեմն նոյն իսկ իրենց կռնակին մէջ. Ջանձրութ կը զգան և ննջելու պէտք մը. Բերանը դառնահամ կ'ըլլայ մանաւանդ առաւօտ, Ախորժակը բաց չըլլար. Հիւանդն իբր ստամոքսին վրայ մեծ ծանրութիւն մը կը զգայ, և երբեմն ստամոքսին խոռոչներուն մէջ ալ տկարութեան զգացում մը և անյագ պարապութիւն մը. Ժամանակէ մը ետք չոր հազ մը կը սկսի՝ որուն հետ սակայն, մէկ քանի ամսէն կանաչագոյն թուք մը կուգայ. Հիւանդն անդուլ խոնջութիւն մը կը զգայ և ի զուր քունն օգնութեան կը կոչէ, որ ոչ մէկ ամոքում կը շնորհէ նմա. Յետոյ հիւանդը կ'ըլլայ ջղային, զայրացկոտ և թախծալից. և ամէն բան գէշ կերեւի իրեն։ Երբ յանկարծ ոտք ելնէ, տեսակ մը ցնորում կը զգայ. Փորհարութիւն կունենայ, ատեն ատեն մորթը չոր եւ տաք կ'ըլլայ, եւ արիւնն՝ թանձր ու անշարժ, աչաց սպիտակուցը դեղնորակ գոյն մը կ'առնու, քիչ եւ դժուարաւ կը միզէ. Հիւանդը շատ անգամ կ'առնուի կերած կերակուրները դուրս տալ. այս փոխումները բերնին մէջ երբեմն գառն, երբեմն քաղցր համ մը կը ձգեն, և շատ անգամ անոնց կը հետեւի սրտի բաբախում. Հիւանդին տեսողութիւնը կը տկարանայ, եւ աչաց առջեւ միշտ բիծեր կը տեսնէ, մեծ յոգնութիւն եւ տկարութիւն կը զգայ։ Բոլոր այս ախտանշանք հետզհետէ կը յայտնուին, կ'ըսուի թէ ժողովրդեան երեք չորրորդ մասը կը տառապի այդ ախտով այս կամ այն ձեւին տակ. Բժիշկները շատ անգամ կը խաբուին այս ախտին բնութեան վրայ. Ոմանք կը դարմանեն զայն իբր լեարդի հիւանդութիւն մը, այլք՝ իբր դժուարամարսութիւն, եւ վերջապէս ոմանք ալ իբր փայծաղնացաւ, եւն, բայց իրենց դարմաններէն ոչ մէն յաջողութիւն գտած է։ Նե սակայն հնարուած է «Fxtract of Roots» կամ Մէօ Սիկըլի բուժիչ օշարակն, որ ամեն հիւանդութիւն կը բժշկէ։

Անմրցողութիւնն յայտ ծանր հիւանդութիւն մըն է, որով կը տառապի ընկերութեան մէկ բազմաթիւ դասակարգն եւ որմէ յառաջ կ'ուգան աղէտալի հետեւանքներ, եթէ անմիջական դարմաններ ի գործ չի դրուին. Սիկըլի օշարակն ազդեցիկ դեղ մըն է, ամենէն դժուարին պարագային ու մէջ իսկ. Հրապարակին վրայ ելած բազմաթիւ կեղծերէն զգուշանալու համար դիմել Թուրքիոյ, Պուլկարիոյ եւ Ռումանիոյ միակ գործակալին

ԷՏՄՈՆ ՔԱՌՈՒԻԱՆԱ

Անգլիական ընդհանուր մթերանոց, Վլյվոտա, պահականոցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 և 97
2214

VIN DE PEPTONE

CHAPOTEAUT

ԳԻՆԻ ՇԱՊՕԹՕՅԻ

Կերակուրները սամսէֆոսյին հիւթի զօրութեամբ մի մասնաւոր նիւթի կը վերածուին որ բէբթօն կը կոչուի և որ արեան մէջ անցնելով մարմնոյ այլ և այլ մասունքը անընդհատ վերակազմելու կը ծառայէ. ուստի եթէ ստամոքսը հիւանդ լինի, սա ամենակարեւոր գործողութիւնը 'ի կատար հանելու ոյժն ու զօրութիւնը չը պիտի ունենայ բնականաբար. տոսր համար Մ. Շապօթօ բէբսինի միջոցաւ բէբթօնի վերածեալ եղի մասլ նոյն իսկ ստամոքսի ուղղակի գործողութենէն արտաքրեալին նման մի բէբթօն ձեռք բերած է որով կրնան մնունդ առնուլ շատ ծանր և բոլորովին մարսողութենէ զուրկ ստամոքս ունեցող հիւանդներ, ինչպէս են անարիւնք, հիւծեալք, ապաքինեալք, և զանազան պատճառներով տկարացած անձինք. սակէց զատ կրնայ նաեւ տղայոց սնունդը դիւրացնել և ծերոց ալ մնունդ մատակարարել.

CHAPOTEAUT Pharmacien, 8, rue Vivienne, PARIS C
Et dans les principales Pharmacies.

CIGARETTES INDIENNES

DE GRIMAULT ET C^E

Pharmaciens à Paris

Բարիստէ մուգիմ կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն Թիրթիկ խիլէմիշ օլտուղու, վէ Ամկարէթ նոմինըն Թաալիր օլունան իշ պու սիկարալար, Թըրնէֆէս, վէ սինիրտէն հասըլ օլան էօքսիւրիւք, պօղազ վէ սէս գըըլմասը, վէ եուգուէքի սինիր օըզըրմա վէ ույգուսուզլուղա բէքֆ այլտէլի օլուր, միգրէր եըէթլէրէ տիւչար օլանլար, իչ պու սիկարանըն Թիւթիւնիւ, իւէրի չէքսէլէր, էլվէրիր, խասսաթլըբանինտէ տէֆ օլուր։ Խըըրթլադ վըրէմի իլէ խստանըն նէֆէս ալըպ վէրմէսի ալէտլըբընդա մախսուս քիաֆֆէլի էմրազը եիլէչթիրիր։

Նէ Ռուսիէ ... Էէրալճի պիր սիկարըն իսգէրինտէ, կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն իմզասը վար տըր։

Սաթըլըր պէօյլէք էճզախանէլէրտէ։

Բարիստէ վիվիէն սօգագընտա 8 նումերօլու մաղազասը վէ սայիր մէչհուր էճզախանէլէրտէ պուլունուր. C

ԱԶԴ

կահաւորման և կառքի կազմածներու վերաբերեալ ամէն ինչ որ գնել ուզէք՝ նախ դիմեցէք ԼԱԶԱՐՈ ՖՐԱՆԿՕ (Բերայի ժամաճիւղ) տան ընդարձակ մթերանոցներն, Թօլէ, Թղթատարական և հնագրական պաշտօնատան կից՝ որ վերջերս ընդունեց խիստ ճոխ մթերք մը ամեն երկրի ԳՈՐԳԵՐՈՒ, կահաւորման համար ամէն տեսակ ԿԵՐՊԱՍ ԵՒ ԹԱՒԻՇԱՍՏԱՌ, ՎԱՐԱԳՈՅՐ, ԺԱՆՅԱԿ, ԳՈՒՆԱՒՈՐ ԱՊԱԿԻ, ՍՏՈՐ, ՔՈՒԷԹՈՆ ԿԵՐՊԱՍ, ՄՈՄԱԶՕԾ ԿՏԱՒ, ԼԻՆՕԼԷՕՄ, ԿԱՌՔԻ, ԼԱՊՏԵՐԻ, ՀԱՑԵԼԻԻ ՆԻՒԹԵՐ, ԺԱՊ ԻՒՆՆԵՐ, ամենքն ալ վերջին նորաձեւութեան համաձայն։

Եւրոպայի առաջնակարգ գործարաններէն աժանութեան բացառիկ պայմաններով եղած նոր գնմանց շնորհիւ, ԼԱԶԱՐՕ ՖՐԱՆԿՕ տունը կարող է ամեն մրցում արհամարհող գներ հաստատել, և այս գներ ճիշդ նոյնը լինելով ինչ որ են կ. Պոլսոյ հանրածանօթ տան գները, մի միայն ի դիւրութիւն արդոյ հասարակութեան որպէս զի տեղափոխուելու նեղութիւնը չկրէ և կարենայ միեւնոյն առաւելութիւնները վայելել Բերա եւս։
241

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱԶՈՒԹԻՒՆ

ՄՈՐՈՒԱՆ — ՊՈՆԺԵԱՆ ՆԵՐԳՈՐԾ
2218

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նախամեծար համարած են զայն միւս երկաթախառն պատրաստութիւններէն։

Այս եղէւի, ...ծ ... ... կ'առնուի կեներէն և ...

Պնդութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, ակռայները չի սեւցներ։

Կեդրոնատեղի՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՏԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

Marque de Fabrique

ԿՈՒՏՐՕՆ ՎԷՐՆ

ՇՔԱԴՐԱՄ ստացած 1883ի Ամսդերտամի միջազգային ցուցահանդէսէն և 1889ի Բարիզի Տիեզերական ցուցահանդէսէն։

ՄԻԱԿ ՃՇՄԱՐԻՏ ՀԻՒԹ

խայծղանի, որուն բոլոր բուժիչ յատկութիւնները կը պարունակէ, մինչդեռ խայծղանի դեղ պատրաստութիւնք կոստրոն վէրնի հոտն ու համը միայն քիչ մը ունին։ Այս խայծղանի մէկ չափը՝ պատիճի մը (ժելաթինի) բոլոր ազդեցութիւնը կ'ընէ. Սակայն կարելի է օրը մինչեւ 20 հատ կոստրոն վէրն առնուլ առանց վնասուելու, մինչդեռ խայծղանի քսան պատիճք աղեաց վտանգաւոր գրգռում մը յառաջ կը բերեն։

Անհամապէս առել ... և ... խայծղանէ ... ..., ԿՈՒՏՐՕՆ ՎԷՐՆԻ հեղուկը կը ծախուի սրուակով, մէկ ու կէս Ֆրանքի. 20 լիտր ջուրի հետ խառնուելու բաւականաչափ։ Աւելի մեծ սրուակները $2^1/_2$ Ֆրանքի։ 239

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթօր Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այս դեղն՝ որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է գաղահամ և ազդու կազդուրիչ ամեն տեսակ Ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճախճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ ստոյգ յատկութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանցը ստոյգ գիտութեամբն։ Այս Ֆիզիքական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անվերլուծելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն. որոց առանուանները տրուած է. ջերմն և տարսուռ, թոքային ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ բուրեալ մահաշառ նիւթերով, կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակտիներէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղը կը ջնջէ այդ թունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնն և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյ մէջէն, որոյ գործածութիւնն ստուգապէս անվտանգ և անվնաս է և օգտակար ստոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ։ 22

ՀԱՐՍՆԵՑԻՆ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՔ

ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ, ՄԱՐՄՆՈՅ ՊՈՅՆԸ, ՄԻՇՏ ՆՈՐ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, ՄԻՇՏ ԹԱՐՄ։

Ընդամէնն մը փորձը պէտք համոզէ ամեն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուլիշ ամեն հնարիմներէ և բազմաթիւ փոշիներէ։ Առաջին անգամ գործածելէն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պէտք տեսնուի խկոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարինի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Այսպէս գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցունէ։ Ինչպէս կ'ընէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցաները, արեւայրուքը, և ուրիշ ամեն բրտութիւն և ըծաւորութիւն։ Եւ ա՜ս ամեն բանով՝ անկարելը կ'ընէ մատնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուածէ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116 Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եօրք։ Կըվաճառուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղիացի գեղագործներու քով։

Մեծաքանակ վաճառում Պոլիս Բ. և Հ. Քիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը Եէնի ճամի փողոց Թ. 18 և ի Ղալաթիա Եիւքսէք քալտըրըմ Խտմօն Քարուանայի քով։

Փոքրաքանակ վաճառում ի Պոլիս Բ. և Հ. Քիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը՝ կամուրջի դիմաց Թիւ 17, և ի Բերա Մեծ փողոց Թիւ 433, Իզիտօաի անուշահոտութեանց խանութ։
2218

ԼԱԼԵԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐԸ

Ընդունուած և յանձնարարուած ընդդէմ գունատութեան, արեան պակասութեան, արեան կոքրստեան, սպիտակ հոսման և ընդհանուր սպառման ու նկարչութեան ամէն վիճակներ։

Ծան. Վալեի Դեղահատները (Ճշմարիտ) սպիտակ են և իւրաքանչիւրին վրայ գրուած է Վալեի անունը։ Ամեն դեղատանց մէջ, և Թիւ 19, Ժագօպ փողոց, Բարիզ, Տուն ԼԱ ՖՌԷՌ։ 2203

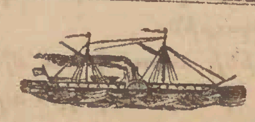

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլեայի և Բօնէի միջեւ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէնզալէ որ մայիս 13ին Մարսիլեայէն և մայիս 20ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Սէյպուս որ պիտի մեկնի մայիս 12ին

Բարիզ Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 250 Ֆրանք
Բ. » 178 »

Ռազմական և ... ...

Նաւուղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ

Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւէթ Մումհանէ փողոց, Թիւ 14
5

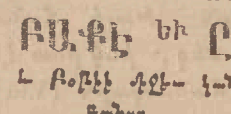

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Սըրէ-եկ. Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանտէր	1700
Աբօլլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաւիօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	4000	Կրօտնօ	2200	Քուիդօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալդօ	4400
Պօրօտինօ	220	Հիտալկօ	3000	Րինալդօ	3200
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Հումպէր	1200	Րօմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Եյակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիբսօ	2500	Ժիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Գադօ	2000	Քօլբինօ	4200	Սաքֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօվնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Զիքակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	4500	Լէօանդօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թուրսօ	1200
Տիդօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրբիտօ	900
Տուրօ	4800	Մարդէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էայնամօ	2600	Մուրինօ	3100	Ուէսօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նիլօ	2000	Ջէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆայնընս	200
Էրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ճըմպօ	200
Ֆալքօն	800	Օդրանտօ	4500	Ջէրօ	140
Ֆիտօ	700	Օթթօ	2000	Մօզքիթօ	120
Էճիբշըն Մօնարք					8000
Բէրմիըն Մօնարք					8000
Լըդիըն Մօնարք					8100

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՏ Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւէթ խան, Ղալաթիա
7

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1891 Մարտ 30 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչև Մայիս 3 ուրբաթ երեկոյ

(Բացի կիրակի օրերէն) Ուսքուտարէն և Պէշիկթաշէն կամուրջ ելնող շոգենաւուց երթեւեկութիւնք
Ժ. Վ.

11 40 Եէնիմ. Մէզար. Պէյ. Թարլ. Եէնիք. Պայած. Ռ. Հիսար (Հիսարի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 18
12 40 Եէնիմ. Մէզարլ. Պէյլիւքտ. Թարլ. Եէնիք. Ամէնիա Պայած. Ռ. Հիսար. (Անատոլու շոգ. ին հետ պիտի հաղորդակցի) 39
1 40 Եէնիմ. Մէզարլ. Պէյլիւք. Թարապ. Եէնիքէօյ Միրկ. Ռ. Հիսար (Անատոլու գիւղի շոգ. ին հետ պիտի հաղորդակցի) 37
2 45 Ռ. Ա. Գավաղ Մէզար. Պէյլ. Թարապ. Պէյգօզ անկից Գանտիլ. Պէշիք. [Գանտ. շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի. ուր. օրերը Վանի. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիք] 17
3 — Եէնիմ. Մէզար. Պէյ. Թարապ. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Պայած. Ռ. Հիսար. Պէպէք [Պէպէքի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի] ուրբաթները Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 18
4 30 Եէնիմ. Մէզար. Պէյլիւք. Թարապ. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Պայած. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 39
5 45 Եէնիմ. Մէզար. Պէյլիւք. Թարապ. Եէնիք. Ամէնիա Միրկ. Պայած. Ռ. Հիսար. Պէպէք Արնավ Գուրչ. Օրթաք. Պէշիկ. 33
7 — Եէնիմ. Մէզարլ. Պէյլիւք. Թարապ. Պէյգօզ Բաշչ. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնավ. Չէնկէլ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Իւսք. 22
8 — Ա. Ռ. Գավաղ Եէնիմ. Մէզարլ. Պէյ. Թար. Եէնիք. Ամէնիա Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիք. 17
10 — Մէզարլ. Պէյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշ. 34

Եէնիքէօյէն կամուրջ ելնող շոգենաւք

11 35 Եէնիք. Ամէնիա Պայ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 20

Ռումելի Հիսարէն կամուրջ ելնող շոգենաւք

11 30 Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 22
12 — Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 20
12 25 Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիկ. 32
1 — Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 22
1 10 Օրթաք. էն ուղղ. կամրջ. (բացի ուր. է) 25
1 25 Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. Գադ. 34
2 — Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 33
2 25 Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք 20
3 15 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթաք. Պէշիք. 21
4 — Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. [բացի ուրբաթէ] 25
4 10 Օրթաք. էն ուղղ. կամրջ. [բացի ուր. է] 18
4 45 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթաք. Պէշիք. Գադալթաշ [բացի ուրբաթէ] 21
10 10 Միրկէօն ուղղ. կմրջ. 37
11 10 Պէպէքէն ուղղ. կամուրջ [բացի ուր. է] 22

Անատոլու Գաւաղէն կամուրջ ելնող շոգենաւք

12 — Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. 33
12 20 Պէյգօզ Բաշչա. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Օրթք. (Գանտ. պիտի հղրդկցի.) (Ուրբաթները բացի Օրթաք. էն Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիք.) 25
12 55 Պէպէք Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պէշիք. [բացի ուրբաթէ] 21
2 5 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշիք. 32
3 15 Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պէշիք. 34
3 25 Պէյգօզ Բաշչա. Չուպուք. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտ. Պէշիք. (Գանտ. պիտի հաղորդակցի) [Ուրբաթները Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլ. Գուզգ. Պէշիքթաշ կը հանդիպի] 17
4 20 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզգ. Իւսկիւտ. (Բացի ուրբաթէ) 32
5 15 Պէյգօզ Բաշչա. Չուպ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. Պէշիկ. 37
7 — Միրկ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գուզգ. Պէշիք. Իւսկ. 20
9 — Պէյ. Թարապ. Պէյգ. Բաշչա. Չուպք. Գանլըճ Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ Պէյլ. Գուզգ. Իւսկ. 25
10 30 Պէյգօզէն ուղ. կամրջ (բացի ուր. է) 21
11 — Գըգնճք. էն ուղ. կամրջ. (բացի ուր. է) 20
10 30 Պէյլէրպէյէն ուղղակի կամուրջ ուրբաթները 11ին Գանտիլլէ 22

1 (Բացի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Ուսքուտար և Պէշիկթաշ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

1 15 Պէշիք. Օրթաք. Արնվ. Պէյլէր. Ռ. Հիսար Պայած. Թարապ. Պէյլ. Մէզար. Եէնիմ. 18
2 30 Պէշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավուտք. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէյ. Մէզարլ. Եէնիմ. 39
3 — Գադալթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզգ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշչ. Պէյգ. Թարապ. Պէյ. Մէզ. Եէնիմահալլէ 22
4 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պայած. Ամէնիա Եէնիք. Թարապ. Պէյլ. Մէզար. Եէնիմ. 33
5 15 Իւսկ. Պէշիք. Գուզգ. Օրթաք. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլ. Չուպք. Միրկ. 20
6 — Գադալթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյգօզ Թարապ. Պէյլիւք. Մէզարլ. Գավաղներ 17
7 — Պէշիք. Իւսկ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ռ. Հիսար Պայած. Գանլ. Եէնիք. Թարապ. Պէյլիւք. 25
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Մէզար. Պէյ. 34
9 20 Պէշիք. Օրթաք Գուրչ Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. 37
10 5 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պայած. Միրկ. Եէնք. Թարապ. Պէյ. Մէզլ. Գավաղներ (ուրբ. ները 10 վրկն. ետքը) 39
10 45 Ռ. Հիսար Պայած. Միրկ. Ամէն. Եէնիք. Թարապ. Պէյլիւքտերէ. Մէզար. Եէնիմ. (ուրբաթները չկայ) 17
11 20 Եէնիք. Թարապ. Պէյ. Մէզլ. Եէնիմ. [ուրբաթները Պայածըքիւղ] 37
11 35 Պէպէք Ռ. Հիսար Պայած. Միրկ. Ամէն. Եէնիք. 20

Կամուրջէն Անատոլու Գաւաղ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 20 Ուղղակի Պէպէք 22
1 40 Ուղղակի Ռ. Հիսար 20
2 40 Ուղղակի Պէպէք 21
3 25 Ուղղակի Պէպէք (բացի ուրբաթէ) 25
4 10 Ուղղակի Պէպէք [բացի ուրբաթէ] 21
10 30 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք (Ուրբաթ օրերը չի կայ) 22
11 15 Գադ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար. Պայածըք. 32
11 45 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պէպէք 21
12 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. 22

Կամուրջէն Անատոլու Գաւաղ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

1 10 Իւսկ. Պէշիք. Գուզգ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնվ. 33
1 30 Ուղղակի Գանտ. 32
2 40 Ուղղակի Գանտիլ. 34
3 35 Ուղղակի Գանտիլլի (բացի ուրբաթէ) 32
3 40 Իւսկ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուք. Բաշչ. Պէյգ. 37
9 15 Պէշիքթաշ, Գուզգունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ Գանտիլ Ա. Հիսար Գանլըճա Բաշչ. Պէյգօզ (բացի ուրբաթէ) 21
10 — Պէշիք. Գուզգ. Պէյլէր. (Պէյգօզի շոգ. ին հետ պիտի հաղ. ուրբաթները Չէնկ. Գանտիլլի) 32
10 30 Պէյլ. Չէնկ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշչ. Պէյգ. Թարապ. Պէյ. Մէզ. 18
10 40 Իւսկ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 20
11 — Պէշիքթաշ Գուզգունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտ. Պէյգէօ (Ուրբաթ օրերը Իւսկ.) 33
11 15 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաշչ. Պէյգօզ (ուրբթ. Գուզգ.) 25
11 45 Գադալթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 34
12 — Իւսկ. Գուզ. [Բացի ուր. և շաբաթէ] 6

Չէնկէլքէօյ ելնող շոգենաւք

1 40 Պէյգօզէն Բաշչա Եէնի. Չուպ. Գանլ. Պայած. Ռ. Ա. Հիսարները Գանտ. Արնավ Չէնկ. Պէյլէր. Օրթք. Գուզգ. Իւսկ. Պէշ. Գադ. կամուրջ
6 — Արնավ. Չէնկէլ. Պէյլէր. Օրթ. Գուզգ. Իւսկ. Պէշ. կամուրջ

Չէնկէլքէօյ ելնող շոգենաւք

4 20 Կամուրջէն Գադ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզգ. Օրթաք. Պէյլէր. Չէնկ. Արնավ.
8 35 Կամուրջէն Իւսկ. Պէշիքթ. Գուզգ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնավ. Գանտ. Ա. Ռ. Հիսարները Գանլ. Միրկ. Եէնիք. Բաշչա. Պէյգօզ Արնավ.

Երեկոյները կամուրջէն ժամը իրը քառորդ անցած դարձեալ կամուրջէն 8.30ին, և 10ին Մէզարբուրնուէն ելնող շոգենաւուց մէջ բեռ չպիտի ընդունուին, Պէյգօզէն 10 30ին և ժամ 10.40ին կամուրջէն Իւսկիւտար գացող շոգենաւք բեռ չպիտի ընդունին։

Փոխորդակալից օդերուն Մէզարբուրնու և Ռ. Գաւագ շոգենաւ չպիտի հանդիպի։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
11 30	— —	11 50	6 25 Պէշիք.
12 15	7 5	12 45	7 5
1 —	8 — Պէշիք.	1 35 Պէշիք.	8 15 Պէշիք.
1 45	8 20 Վ. ոսփ.	2 20	9 5
2 30	9 —	3 15 Պէշիք.	9 50
3 15	9 30	3 45	10 10 Պէշիք.
3 35 Ֆէրհ.	10 — Ֆէրհ.	3 40 Վ. ոսփ.	10 30 Ֆէրհ.
4 —	10 20 Պէշիք.	4 35 Ֆէրհաթփ.	10 40 Գդ.
4 30	10 50	4 45 Պէշիք.	11 —
5 — Վ. ոսփ.	11 — Գուզգ.	5 15 Վ. ոսփ.	11 20 Ֆէրհ.
5 30 Ֆէրհ.	11 10 Ֆէրհ.	5 40	11 20
5 45	11 20	6 15 Ֆէրհաթփ.	11 50
6 15	11 40	— —	12 — Գդ.*
— —	12 5	— —	12 5
— —	— —	— —	— —

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	— —		— —
— —	7 —	12 15	— —
12 —	8 — Պէշիք.	12 30	7 5
12 45	8 20 Վ. ոսփ.	1 30 Պէշիք.	8 15 Պէշիք.
1 30	**9 — Պէշիք.	2 20	9 5
2 15	9 30	3 15 Պէշիք.	9 45
3 5	10 — Ֆէրհ.	3 40 Վ. ոսփ.	10 10 Պէշիք.
3 35 Ֆէրհաթփ.	10 10 Պէշիք.	4 30 Ֆէրհաթփ.	10 30 Ֆէրհ.
4 —	10 40	4 30 Պէշիք.	10 40
4 40	11 10 Ֆէրհ.	5 15 Վ. ոսփ.	11 20 Ֆէրհ.
5 20 Պէշիք.	11 10	5 25	11 20
5 30 Ֆէրհաթփ.	11 40	6 15 Ֆէրհաթփ.	11 40
6 —	12 5	6 15 Պէշիք.	12 5

* Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ շաբաթ եւ ... օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

** Բացի կիրակի օրերէ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԻՒՏԱՐԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

4 — Հարէմէն Սալաճագ (բացի կիրակիէ)
5 15 » » (բացի ուրբաթէ կիր. ժ. 5 — ...)
10 40 » » (բացի ուր. և կիր. օրերէ)
11 25 » » (ուր. և կիր. ժ. 10 45ին)
3 30 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բացի կիրակիէ)
4 45 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (Բացի ուրբաթէ կիր. օրերը ժ. 4 30ին)
10 10 Կամուրջէն Հարէմ առանց Սալաճագ (Բացի ուրբաթ և կիրակի օրերէ]
11 10 Կամուրջէն Հարէմ առանց Սալաճագ (կիրակի և ուրբաթ օրերը ժ. 10 30ին).

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱԴԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 35 Իւսկիւտարէն Գադալթաշ Սիրքէճի
5 30 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գադալթաշ (Եէնի գիւղի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի)
4 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
6 15 Սիրքէճիէն Գադալթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 20 Գադալթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. — Օդը մրրկալից եղած ատեն, շոգենաւք իրենց դասուած տեղը պիտի մնան։
6

Արտօնատէր — Ս. ՏԱՄԱՅԵԱՆ